

مه و منجور

مه و منجوره و منجوره و منجور و منجور و منجور
منظومه های مازندرانی

مه و منجور

سروده: جلیل قیصری

I.S.B.N.:964-7807-92-9

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

www.tabarestan.info
تبرستان

۳۰
۲۰۰
۱۳۸۴

مه و منجور

جلیل قیصری

انتشارات شلفین

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت و سال چاپ: نخست ۱۳۸۴

شابک: ۹۶۴-۷۸۰۷-۹۲-۹

چاپ: صنعت چاپ

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

قیصری، جلیل، ۱۳۳۶-

مه و منجور / مؤلف: جلیل قیصری. - ساری: نشر شلفین، ۱۳۸۴.

Meho Menjevar. ۱۷۴ص:

I.S.B.N.:964-7807-92-9

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا (فهرست نویسی پیش از انتشار).

۱. شعر فارسی - قرن ۲، ۱۴. شعر مازندرانی - قرن ۱۴. الف. عنوان.

م.م.ق/۸۲۷۱ PIR ۸/۶۲ فا

ساری، انتهای خیابان نهضت، خیابان آزادی، کوچه شهید احتشامی

تلفکس: ۰۱۵۱ - ۲۲۷۶۹۰۰۰ صندوق پستی: ۴۸۱۷۵-۱۱۹۴

www.shelfin.com

Email: info@shelfin.com

مه و منجور

منظومه‌های مازندرانی

Meho Menjevar

سروده: جلیل قیصری

انتشارات شلفین

تقدیم

به همسر و دو فرزندم که همیشه برای
آنها مأمن مه آلودی بوده‌ام.

www.tabarestan.info
تبرستان

تپوری^۱

بفرمن تاریکِ مردی! تپوری^۲
 خسه شومج، گلی گلی، تپوری
 هنیش مه دل کلسی، تپوری
 ته غم هاکنیم آسنی، تپوری

bafmen tārike mardī, tapuri
 xasse šomej geli geli, tapuri
 heniš me dele kalesi, tapuri
 te qame hākenem āsni, tapuri

بفرما، مرد تاریک! تبری
 شبرو خسته، شرحه شرحه، تبری
 برخان نشین دلم بنشین، تبری
 تا غم تو را افسانه کنم، تبری

۱- تپوری یا تبری این شعر، نماد و نماینده‌ی کل مردم مازندران است.

۲- وزن این شعر و دیگر اشعار کتاب بنا به دغدغه های زیبا شناسانه ایقاعی است.

بفرمن شوئه شوئم! روزِ شورم
 بهارِ پاپلی، پاییزِ پیرم
 آفتابِ دیما، هزار سالِ نسّم
 کدیم نامرد ته بختِ بئیته گم

bafmen šo'e šoem, ruze šorem
 behāre pāpeli, pā'ize perem
 eftābe dimā, hezār sāle nessem
 kedim nāmard te baxte ba'ite gam

بفرما شبنم شب! شرحی روز
 پروانه‌ی بهاری، برف نوبار پاییزی
 سامان آفتاب، نمور هزار ساله
 کدام جرامی به بخت تو گام نفرین نهاد

۱- این شعر در کتاب «تاریخ و فرهنگ مازندران» به خط نستعلیق درج شده است.

۲- وزن این شعر و دیگر اشعار کتاب بنا به دغدغه های زیبا شناسانه ایقاعی است.

بَفَرْمِن تَا شِهْ غَمَّ نُو هَاكِنِم
 اَسْرِي رِ شُوئِه سِكِّ سُو هَاكِنِم
 شُورِ وَيْشَار، كَكِّي رِ خُو هَاكِنِم
 فَرْدَايِ بِيْمَنِ دَرُو هَاكِنِم

تیره یاده، پیرارون چته خار و
 مازرون دیماسال بهار و
 آسمون ته پر و بنه ته مار و
 افتاب ته خواخر و ماه ته برار و

tere yāde pirārun Cāne xār-ve
 māzerune dimā sāle behār -ve
 āsemun t̄d pero bene t̄d mār-ve
 eftāb t̄d xāxer-o māh t̄d berār-ve

به یاد داری، پیراران چه نیکو بود
 مازندران سامان سالانه ی بهار بود
 آسمان پدر، زمین مادر تو بود
 آفتاب خواهر و ماه برادر تو بود

bafrmen tā šeqame no hākenem
 asri-re šo'e sekke su hākenem
 šo-re višār, kakki-re xo hākenem
 fardāye bimane dru hākenem

بفرما تا غم‌هایمان را نو کنیم
 اشک را چشم و چراغ شب کنیم
 شب را بیدار کنیم و کوکو را خواب
 آمدن فردا را به تأخیر بیندازیم

تیره یادیگه ماه ته تاق سو وه
 افتاب ته سفره مین آفتو وه
 جنگل ته ساینه، دریوته ننو وه
 خدا ته چش مین مس خو وه

tere yāde ge māh t̄ t̄āqe su - ve
 eftāb t̄ sefre - miyene aftu - ve
 jangal t̄ sāyene, deryu t̄ nano - ve
 xedā t̄ c̄ese miyen masse xo - ve

به یاد داری ماه روشنای طاقچهات بود
 و آفتاب، آبدان میان سفرهات
 جنگل سایه سار و دریا، گهوارهات بود
 خدا میان چشمانت مست خواب بود

تیره یاده ته تلی ترکو کرده
 ته تلاگگی ر تل خو کرده
 ته ورزا وازنا ر بنه کو کرده
 ته اسب آسمون لینگ لو کرده

tere yāde t̄ tali terku kerde
 t̄ talā kakki - re tale xo kerde
 t̄ varzā vāznā - re bene ko kerde
 t̄ asb āsemune linge - lu kerde

به یاد داری که خار بوته های تو جوانه می کرد
 خروس تو خواب کوکو را تلخ
 ورزای تو کوه «وازنا» را به مبارزه می خواند
 اسب تو آسمان را لگدکوب می کرد

«دشتِ وا»^۱ بيمو ته دارِ بَروشته
 «گيلِ وا»^۲ بيمو ته گورِ بئوشته
 گرمِ وا بيمو ته دشتِ بَخوشته
 سردِ وا بيمو ته بختِ بکوشته

dašte vā bimu t̄ dāre barošte
gile vā bimu t̄ go-re ba'ušte
garne vā bimu t̄ dašte baxošte
sarde vā bimu t̄ baxte bakušte

«دشتِ وا» آمد و بر درخت میوه دار تو تا زیانه زد
 «گیلِ وا» آمد و گاو تو را دوشید
 باد گرم آمد و دشت تو را خشکاند
 باد سرد آمد و بخت تو را گُشت

۱- باد منسوب به دشت

۲- باد منسوب به گیلان

تیره یاده گل تیره پالی کرده
 بلبل ته چشِ مینِ کلی کرده
 صوایی ته کیمه مزوری کرده
 سحر ته مرسِ پَرِ قلی کرده

tere yāde gel tere pali kerde
belbel t̄ cese miyen keli kerde
savā'i t̄ kime '-e mezuri kerde
sehar t̄ merse pare qali kerde

به یاد داری که گل تو را مامن می‌گزید
 بلبل در میان چشم‌های تو لانه می‌کرد
 صبحگاهان مزدوری کومه ی تو می‌کرد
 و قلع سحری ظروف مسی تو را می‌آراست

دلِ نَسَمِ هاكَردِه تیرِ بَمیرِم
 زوونِ گمِ هاكَردِه تیرِ بَمیرِم
 زلفِ پیرِمِ هاكَردِه تیرِ بَمیرِم
 رَچیا رِ گمِ هاكَردِه تیرِ بَمیرِم

dele nessem hākerde teḏr bamirem
 Zevune gem hākerde teḏr bamirem
 Zelfe perem hākerde teḏr bamirem
 račiya -re gem hākerde teḏr bamirem

دلت را نمور کرده‌ای، برایت بمیرم
 زبانت را گم کرده‌ای، برایت بمیرم
 زلف را بر فیوش کرده‌ای، برایت بمیرم
 رچ روِ آشنایت را گم کرده‌ای برایت بمیرم

اچی بو- اچی بو خَسِه چَملی
 بال بال بِشکنی، تیهُون بَزِه گلی
 اچی بو اچی بو گمِ بَوِه کَلی
 کَدیم غَم تَرِه بیارِدِه مه پَلی

ači bo ači bo xasse čameli
 bāl bāl beškeni, tihun baze gali
 ači bo ači bo gem bave keli
 kedim qam tere biyārde me pali

چیزی بگو چیزی بگو، کبوتر خسته
 شکسته بال بال، بوران زده گلو
 چیزی بگو، چیزی بگو، گم شده مامن!
 کدامین غم تو را به کنارم آورد

www.tabarestan.info
 تبرستان

اچی بو و لک بخونه، وا بخونه
 دشت ترنگ، کوه تیکا بخونه
 پی چاچ بشکس لاله وا بخونه
 نیمای خاطری «واژنا» بخونه

ači bo valg baxonne, vā baxonne
 dašt tereng, kuh tikā baxonne
 peycāje beškes lalevā baxonne
 "Nima"-ye xāteri "vāznā" baxonne

چیزی بگو تا برگ بخواند، باد بخواند
 تدری دشت، توکای کوهستان بخواند
 نی شکسته بر سقف گوش خانه بخواند
 کوه وازنا در سکوت نیما بخواند

اچی بو دار گپ گو بیارم
 خشک چرم آسمونه "ا" بیارم
 آلبرز حرف، خزر "تو" بیارم
 بسوته وشته ر وشکو بیارم

ači bo dāre gape-go biyārem
 xeške Čarm āsemune "o" biyārem
 "Alberze" harf "Xazare" "to" biyārem
 basute vāste-re vešku biyārem

چیزی بگو تا دار و درخت را به حرف بیاورم
 چرمینه آسمان خشک را آب بیارانم
 آلبرز خفته را به حرف بیاورم خزر را به تب و جوش
 از هیزم نیمه سوخته شکوفه برویانم

چیزی بگو که به بال افشانی بیاید پروانه
 غوکها به سورنای خود بدمند
 سپیدار رقص چوبی خود را بیاغازد
 بلبل گلو ببارد به شباش

آچی بو پیر بَناله، پار بَناله
 طاقِ سَرِ بَشِکِسَه تار بَناله
 مه دِلِ نالک و نِپار بَناله
 بازِم «امیر پازوار» بَناله

ači bo pir banāle, pār banāle
 tāqe sare beškesse tār banāle
 me dele nālek - o nepār banāle
 bāzem "Amire pāzevār" banāle

چیزی بگو تا پیر بنالد، گذشته‌ها بنالند
 تار شکسته‌ی خاموش بر رف بنالد
 بالا خانه‌ی چوبی و مهتابی دلم بنالد
 دوباره امیر پازواری بنالد

آچی بو چکّه بئیره پاپلی ر
 وگن وا دکین شه پَسپسی ر
 اسپیار چَم بئیره شه چوبی ر
 بلبل شَواش هاکنه شه گلی ر

a c i bo c ākke ba'ire pāpeli-re
 vagen vā dakenen sād pespesi-re
 spidār cam ba'ire sād cūbi-re
 belbel savās hākene sād gali-re

چیزی بگو که به بال افشانی بیاید پروانه
 غوکها به سورنای خود بدمند
 سپیدار رقص چوبی خود را بیاغازد
 بلبل گلو ببارد به شباش

www.tabarestan.info
 تبرستان

آچی بوگه لت و پردی بخونّه
 «کترا» بخونّه و «کتري» بخونّه
 «کالچرو» «البرز» زنی بخونّه
 «قیصری» کجور کئی بخونّه

ači bo ge lat - o pardi baxonne
 ketrā baxonne - o ketri baxonne
 "kālceru", "Alberz - e" zeni baxonne
 "Qeysari" "kejur - e" gali baxonne

چیزی بگو تا سقف و ستون‌های چوبی بخوانند
 ملاقه‌ی بزرگ چوبی و کتری دوداندود چای بخواند
 رود کالچرو بر زانوان البرز بخواند
 قیصری کوکوی شب مویه‌های کجور بخواند

مسه بو "فیزکلا"ی^۱ حال چتی؟
 دایی "مش پیرمرد"ی مال چتی؟
 «تخت سر»^۲ مرضیه خال چتی؟
 سنگ بزه "چملی"^۳ ا بال چتی؟

mesa bo "Fizkalā" - ye hāl cēti'e?
 dāi "Maš pir Mardi" - ye māl cēti'e?
 "taxte sar" - e mareze xāl cēti'e?
 seng bang "cameli" - ye bāl cēti'e?

برایم بگو حال و روز فیروزکلا چطور است؟
 اسب تیز پای دایی مشهدی پیرمردی چطور است؟
 نهال بیمار کوه تخته سر چطور است؟
 بال به سنگ شکسته‌ی کبوتر چملی چطور است؟

۱- زادگاه شاعر

۲- کوهی در فیروزکلا رو بروی خانه شاعر

۳- کبوتری کوهی کبود و خاکستری با بال های سفید

۱- نام رودخانه و واحه‌ای در کجور

مسه بو مار، چغا نارنه چي كنه؟
 چايي نارنه چپا نارنه چي كنه؟
 لمپا و لالكا نارنه چي كنه؟
 مسلمونك خدا نارنه چي كنه؟

mesa bo mār cēqā nār ne cī kenne?
 cāi nārne cāpā nārne cī kenne?
 lampā o lālekā nārne cī kenne?
 mesalmunak xedā narne cī kenne?

به من بگو مادرم بالا پوش ندارد چه می‌کند؟
 چای و چپا ندارد چه می‌کند؟
 روشنایی و پا افزار ندارد چه می‌کند؟
 مسلمانک خدا ندارد چه می‌کند؟

مسه بو گوگزا خار بوه یا نا؟
 «بابلی» ابلا خار بوه یا نا؟
 «نرگیس» چینکا خار بوه یا نا؟
 «علی جون» ریکا خار بوه یا نا؟

mesa bo gugezā xār bave yā nā?
 "Bābali"-ye balā xār bave yā nā?
 "Nargise" cīnekā xār bave yā nā?
 "Alijun"-e rikā xār bave yā nā?

برایم بگو گوساله‌ی نورس خوب شد یا نه؟
 بالای لاعلاج «بابا علی» خوب شد یا نه؟
 تنها جوجه‌ی بیمار خاله «نرگس» خوب شد یا نه؟
 پسر ابودردای «علی جون» خوب شد یا نه؟

مِسِه بو « سیول^۱ » مه رِ که دوشنه؟
 کهکشونِ آغوزِ دارِ که روْشنه؟
 زخمی پلنگِ جو شنه رِ که جوشنه؟
 « بهارِ قالی^۲ » ا تپه رِ که روْشنه؟

mesa bo "siyole" mehre ke dušne?
 kahkašune aquz dāre ke rošne?
 zaxmi palange jušne re ke jušne?
 "behār qāli"-e tappe re ke rošne?

بگو ابر دوشای کوه سیول را چه کسی می‌دوشد؟
 گردوی ستاره‌ها را چه کسی بردرخت کهکشان تازیانه
 می‌زند؟
 جوشانده‌ی پلنگِ زخمی را چه کسی می‌جوشاند؟
 قالی تپه‌ی بهارِ قالی را چه کسی می‌فروشد؟

۱- کوهی در مشرق فیروزکلا

۲- تپه‌ای است در جنگل کجور

مِسِه بو آهوی زخمِ که و تِه؟
 تَشْنَا چَشْمِه تَبِ که نیشانه؟
 « آزار^۱ » جِمِه رِ که پینه کنه؟
 گَنِمِه قَدِ که کنه مَزِ تِه؟

mesa bo āhu - ye zaxme ke vanne?
 tašnā cešme -' e tabe ke nišāne?
 "Azār" - e jeme - re ke pina kenne?
 ganneme qadde ke kenne mazenne?

برایم بگو زخم آهو را چه کسی می‌بندد؟
 تب تشنه چشمه را چه کسی فرو می‌نشاند؟
 پیراهن درخت آزاد را چه کسی وصله می‌کند؟
 قد گندم زاران را چه کسی مزنه می‌کند؟

مِسِه بُو يوشِ لَمپَا رِ شِنَاسِنِه؟

«پازوار» لِ لِه وَا رِ شِنَاسِنِه؟

آمِلِ بوردِه مِچکارِ شِنَاسِنِه؟

کجورِ خَسِه تَلارِ شِنَاسِنِه؟

مِسِه بُو روشِنَا سِرِ زَنَه يَا نَا؟

نِیْمَا خَانِ رُوچَا سِرِ زَنَه يَا نَا؟

اَفْتَابِ اَمِه دِیْمَا سِرِ زَنَه يَا نَا؟

گَاھِ وَقْتَا خدَا سِرِ زَنَه يَا نَا؟

mesa bo rušenā sar zanne yā nā?

"Nima" xāne rojā sar zanne yā nā?

eftāb amō dimā sar zanne yā nā?

gāhe vaqtā xedā sar zanne yā nā?

mesa bo "youš"-e lampāre šenāsne?

"Pāzevar"-e lalevāre šenāsne?

"Amel"-e burde mičkā - re šenāsne?

"Kejyr"-e xasse talā - re šenāsne?

برایم بگو چراغ یوش را می‌شناسی؟

نی هفت بند پازوار را می‌شناسی؟

پرنده‌ی به غربت رفته‌ی آمل را می‌شناسی؟

خروس خسته‌ی کجور را می‌شناسی؟

برایم بگو روشنا سر می‌کشد یا خیر؟

«روجا» ستاره‌ی صبح نیما سر می‌کشد یا خیر؟

آفتاب در سامان ما سر می‌کشد یا خیر؟

گاهی وقت‌ها خدا، سرکشی می‌کند یا خیر؟

تِپوری شه مقوم گم هاگردو
 خسه کتر شه بوم گم هاگردو
 « خزر » تشنی حلقوم گم هاگردو
 « البرز » کوه شه نوم گم هاگردو

tapuri s̄d meqome gem hākerdve
 xasse ketar s̄d bume gem hākerdve
 "xazar" tašni helqume gem hākerdve
 "Alberz"-e kuh s̄d nome gem hākerdve

تبری، لحن و مقام خود را گم کرده بود
 کیوتر خسته بام خود را گم کرده بود
 « خزر » حلقوم تشنه‌ی خود را گم کرده بود
 کوه « البرز » نام خود را گم کرده بود

اچی بو غم بَمیرم، غم بَمیرم
 آفتاب سر بزَنم، شونم بَمیرم
 مازرون دل پیئی، نتم بَمیرم
 نتمه هم بَمونم هم بَمیرم

ači bo qam bamirem, qam bamirem
 eftāb sar bazenem, šonam bamirem
 māzerune delpe'r , natem bamirem
 natemme ham bamonem ham bamirem

چیزی بگو غمت را بمیرم غمت را بمیرم

آفتاب سر برآورم و شبتم بمیرم
 دلواپس مازندرانم، نمی‌توانم بمیرم
 نمی‌توانم هم بمانم، هم بمیرم

www.tabarestan.info

غِرصِه نَخوارِ مِه قَلَمِ تِه فکا وُو
 مِه اَسری تِه اُو چِش لَتکا وُو
 مِه خِش تِه دوشِ سَرِ مِچکا وُو
 مِه خِشی تِه دِل لِه کدخدا وُو

qerse naxār m̄ qalam t̄ fekā - vu
 me asri t̄ o - vo cēs letekā - vu
 me xeš t̄ duše sare mičkā - vu
 me xeši t̄ dele la kadxedā - vu

غصه نخور قلم « فوکای » مرز بند تو باشد
 اشک من آب و چشمم « لته » های مزرعه‌ی تو باشد
 بوسه‌هایم گنجشک‌های برو دوش تو باشند
 خوشی من دهخدای دهکده‌ی دل تو باشد

تپوری گپ بزن گپ چاره ساز
 گاه گپ آدم دس دهاز
 شومج فرصت نارنه ا شو دراز
 جنگل دار چو همه « وراز »

tapuri gap bazen , gap cāre sāze
 gāhe gap ādame dasse dehāze
 šomej fersat nārne - o šo derāze
 jangal - e dāre cō hame "Varāze"

تبری حرف بزن، حرف چاره ساز است
 گاهی، حرف داس دست آدم‌هاست
 شبرو خسته فرصت ندارد و شب دراز است
 دار و درخت جنگل همه گرازانی شده‌اند

غَرِصِه نَخَوَار چار بیدار وُومِه تَسَّه
 بَنی سر نیمه ویشار وُومِه تَسَّه
 بَن به بَن شَعیر قَطَار کِمِه تَسَّه
 قَطَار به قَطَار اِمَد اورمِه تَسَّه

qerse na xār cārbidār vume tōssō
 beni sar nime višār vume tōssō
 ban be ban se're qatār kemme tōssō
 qatār be qatār emmede orme tōssō

غصه نخور چار وادار می شوم برای تو
 پیش از سحرگاهان بیدار می شوم برای تو
 بند به بند شعرهایم را قطار می کنم برای تو
 قطار به قطار امید می آورم برای تو

غَرِصِه نَخَوَار تِه غَمِ رِضَا کِمِه
 تِه دِل خِن به خِنِه پِيزَا کِمِه
 تِه اِمَدِ گَر کِمِه، کِپَا کِمِه
 دَشْمَن نِمَدی رِ اِرزَا کِمِه

qerse naxār tō game rezā kemme
 tō dele xene be xene pizā kemme
 tō emmede kar keme, kepā kemme
 dešmane nemmedi-re erzā kemme

غصه نخور غم تو را به دل می خرم
 دل تو را خانه به خانه نشا می کنم
 امیدت را دسته دسته کپا می کنم
 نومیدی دشمن را از حد و اندازه می گذرانم

آسری و اُشو و اُناختی و
 آسمون و غ زَن شالِ کَلی و
 برمه سو پیشی بیمه نِغافلِی
 منزل دَو اُتپوری دتی و

asri ve - o so ve - o nāxeti - ve
 āsemun vaq zane sāle gali - ve
 berme' - e su peši bayme neqāfli
 menzel dave - o tapuri danive

گریه بود و شب و بی خوابی بود

آسمان گلوی و غ و غ شغلان بود

در روشنای اشک دیدم ناگهان

مأمن بود و تبری دیگر نبود

نِغافلِی ماه بئیتِه، چِم بئیتِه
 مازرونِ دیما نِسیم بئیتِه
 دارِ چوئِه گلی رِ زِم بئیتِه
 حرامی دشتِ کورِ گِم بئیتِه

neqāfli mah ba'ite cem ba'ite
 māzetune dinmā nessem ba'ite
 dāre cu' - e gali - re zem ba'ite
 harāmi dašte ku - re gem ba'ite

ناگهان ماه گرفت، مه گرفت

دیار مازندران سایه ساری شد نمود

یخ بست گلوی دار و درخت

حرامی گام شومش را بر دشت و کوه نهاد

ولگ و واش همه پاپلی بویه
 جنگل ناله بزو ککی بویه
 دریو ناکک بزو آسری بویه
 دماون گمر گلی بویه

valg - o vās hame pāpeli bavey - ye
 jangal nāle bazu kakki bavey - ye
 deryu nākak bazu asri bavey - ye
 "damāvan" - e kamar geli bavey - ye

برگ و علف همه پروانه شدند
 جنگل ناله‌ای برآورد و کوکو شد
 دریا حق هقی کرد و سرا پا اشک شد
 کمر دماوند درهم شکست

صِب نَویّه، صبورِی داشتّه شیئّه
 مَرَدی زینّه به گوری داشتّه شیئّه
 مَن بیشتّه چی جورِی داشتّه شیئّه
 شو دَوّه و تَپوری داشتّه شیئّه

seb naveyye saburi dāste sī'e
 mardi zinne beguri dāste sī'e
 mene beyšte cijuri dāste sī'e
 šo davd - o tapuri dāste sī'e

صبح نشده، صبوری داشت می‌رفت
 مرد، زنده به گور داشت می‌رفت
 مرا و نهاد، چگونه می‌رفت
 شب هنوز مانده بود و تبری داشت می‌رفت

شخّته گم هاكرده صد سالِ نوری
 غریبِ راه اورنه غریبِ گوری
 دریوی برمه و جنگلِ موری
 تپوری های تپوری کچه بوری؟

šex̄te gem hākerdeh sad sāle nuri
 qaribe rāh orne qaribe guri
 daryā - ye berme - o jangale muri
 tapuri, hāi tapuri keje buri ?

خود را گم کرده‌ای صد سال نوری
 غریب راه، غریب گوری می‌آورد
 گریه‌ی دریا و مویه‌های جنگل
 تبری! های تبری! کجا می‌روی؟

سنگ آگه پیر سائِه وِم بيموئِه!
 هَران آگه دَگر سَه وِم بيموئِه!
 صِب آگه بَخونسَه وِم بيموئِه!
 شو آگه بَکسِه وِم بيموئِه!

sang age peyresā'e vem bimū'e!
 harāz age dagresse vem bimū'e!
 seb age baxonesse vem bimū'e!
 šo age bakelese vem bimū'e!

سنگ اگر برخاست، او هم آمد!
 رود اگر برگشت، او هم آمد!
 صبح اگر آوا برآورد، او هم آمد!
 شب اگر فرو ریخت، او هم آمد!

www.tabarestan.info
 تبرستان

بورد و بورد و «سولاردنی» بویه
 کوه کتر دشت کگی بویه
 مازون شوئه آسنی بویه
 شما بوئن تپوری چی بویه

burdo burdo "sulārdeni" baveyye
 kuhe ketar dašte kakki baveyye
 māzerune sō'e āsni baveyye
 semā bo'n tapuri cī baveyye

رفت و رفت و روشنای پنهان و پیدای «سولاردنی» شد
 کیوتر کوه شد و کوکوی دشتها
 افسانه‌ی شبهای مازندران شد
 شما بگویند! تبری چه شد؟ کجا رفت!؟

منجور^۱

پئیز ما، پئیز بار چنیه
 دل دشت هاگردمه که خربنه
 بیئین های بورن های بورن
 رنگ وارنگ، برسی غم دسه چین
 پئیز کتل غم کنار بیارده
 درورد مردی آرزونه بار بیارده
 غسل دارمه، غسل، تل تل خونش
 پئیز تب شه، پلوچ وارش
 پئیز ما، پئیز بار چنیه
 دل دشت هاگردمه، که خربنه
 راه دکته و دشت و کوه بسوته
 پنج ساینه گتم سو بسوته
 تیکائه دوک، ترنگ خال بسوته
 کوک گلی، کتر بال، بسوته
 شومچ سیگ آرزو دمردیه
 راه خونش، روجائه سو دمردیه

۱- همیشه تر سوز یا نیمه تر نیمه خشک که برای دوام و گرمای بیشتر در کوره می‌گذارند. هنگام سوختن مایه زلالی از آن فرو می‌چکد که تداعی‌گر اشک شاعر است و صدای شبیه هو هو که تداعی‌گر مویه‌اش.

پئیزِ ما، پئیزِ بارِ چینه
 دلِ دشتِ هاگردمه که خرینه
 تلِ تیم و یمه مینه و بیارده
 مازون زائو، ریکا بیارده
 لئه وائه خوئش هف بن و هف سال
 مار گرم زنی پر پر و بال
 دره نشین آزار سا بویمه
 فقرِ گرم سو رسا بویمه
 نسیم دلِ افتابِ دیما ویمه
 دس و دس باغ و تیم و فکا ویمه
 پئیزِ ما، پئیزِ بارِ چینه
 دلِ دشتِ هاگردمه که خرینه
 تریک بيموئه روز و شو نکرده
 سیو آسمون ات چش خو نکرده
 ولک و وشکو و چو و چل بسوته
 چش و آسری و دس و دل بسوته
 آه بکشیمه آسمون نرشته
 تیم دپاتمِه اماتش هنیشته

گنم تشنی بمرده، او وشنی
 غرور بشکسه، آبرو بشنی
 پئیزِ ما، پئیزِ بارِ چینه
 دلِ دشتِ هاگردمه که خرینه
 جَوونی بی جَوونی پیر بویمه
 پانگِ نر ویمه زنجیل دویمه
 لئه وائه چمر و خش خوئسن
 قیامت تا قیامت دلِ دوسن
 کیجائه بیمه بور ریکائه هارش
 دیمه گل نکتن دلِ پچارش
 زَمونه دلِ ندائه در بویمه
 گت پیرِ ساجوونه پیر بویمه
 رزمه دیاری دبشوشه دله
 گلی ازرخون دلِ آنچه آنچه
 یر ماز ریکا نسیم مَردي
 سیو چش کیجائه خجالتی
 پئیزِ ما، پئیزِ بارِ چینه
 دلِ دشتِ هاگردمه که خرینه

"Menjevar"

Pa'ize mā pa'ize bāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarīne
 biye'n hāy baveren hāy baveren
 rango vārang, baresi qam dasse cīn
 Pa'ize kannele qam kenār biyārde
 darord mardī arzoune bār biyārde
 asal dārme asal tal tale xoneš
 Pa'ize tabe sād, paluje vāreš
 Pa'ize mā, pa'ize pāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarīne
 rād dakete - o dašto ku basute
 benje sāyne ganneme su basute
 tikā'e duk terenge xāl basute
 koke gali ketare bāl basute
 so meje seyge ārezu damerde
 rāhe xoneš, rojāye su damerde
 pa'ize mā, pa'ize bāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarīne
 tale tim veyme mene vā biyārde

دل بی سک سو روشمه برارون
 پیئیز رنگ رو روشمه برارون
 بهار ماهه شوئک تور هنیشته
 آزار چل چومه وشته وشته
 سر یک سر یک انگشت انگشت سوچمه
 وشته وشته سوچمه دشت، سوچمه
 سوچمه و وشمه وقت و بی وقت
 منجور هیمه مه پیئیز بخت
 بیئین های بورن های بورن
 رنگ وارنگ برسی غم دسه چین
 پیئیز ماه، پیئیز بار چنیه
 دل دشت هاگردمه که خرینه

māzerune zā'u rikā biyārde
 lale vā'e xoneš haf bano haf sāl
 māre garme zeni pedre paro bāl
 darre nešin azāre sā baveyme
 faqðre garme su rasā baveym
 nesseme del eftābe dimā veyme
 daso das bāqo timo fekā veyme
 pa'ize mā pa'ize dašte cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarine
 terik bimo'o ruzo sū nakerde
 siyo āsemun at cēs xo nakerde
 valko vešku cū-o cel basute
 cēs - o asri o daso del basute
 āh bakešime āsemun narešte
 tim dapāteme ammā taš henište
 gannem tašni bamerde o vašenni
 qerur beškese āberu bašenni
 pa'ize mā pa'ize bāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarine
 javouni bi javouni pir baveyme

pakange nar veyme zanjil daveyme
 lale vā'e cemer - o xeš xonessan
 qiyāmat tā qiyāmat del davessan
 kijā' - e bime bur rikā' - e hāreš
 dime gel daketan dele pičareš
 zamune del nadā'e deðr baveyme
 kat peyresā javoune pir baveyme
 razeme diyāri dabsose dele
 gali ozere xon del anje anje
 yaremāze rikā nesseme mardi
 siyo cēsē kijā' - e xejalati
 pa'ize mā pa'ize bāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarine
 delð bi seko su rušme berārūn
 pa'ize range ru rušme berārūn
 behāre mā mð šunag tur henište
 azāre cele cū mð vašte vašte
 serik serik angešt angešt sujeme
 vašte vašte sujeme, dešt sujeme
 sujeme - o vašemme vaqto bi vaqat

"Menjevare" heyme me pa'ize baxt
 biye'n hāi baveren hāi baveren
 rango vā rang baresi qam dassē cīn
 pa'ize mā pa'ize bāre cīne
 dele dašt hākerdeme ke xarine

ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کرده‌ام چه کسی می‌خرد؟
 بیایید های ببرید های ببرید
 رنگ به رنگ غم نوبر دست‌چین پاییزی
 سر ریز کرده کندوی غم پاییزی‌ام
 بار ارزان می‌فروشد مرد ناکجا آبادی
 عسل دارم عسل، ترانه‌های تلخ
 تب بند نمبار و سیمچ پاییزی
 ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کرده‌ام چه کسی می‌خرد
 صائقه‌ای فرود آمد و دشت و کوه سوخت
 سایه سار شالی، روشنای گندم سوخت
 آهنگ و رفتار توکا، مآمن تذرو سوخت
 گلوی کبک و بال کبوتر سوخت
 نوجوان شب رو، آروزهایش سوخت
 خوانش راه و روشنی روجا سوخت

گندم از تشنگی مرد و آب از گرسنگی
 غروری شکست و آبرویی ریخت
 ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کردم چه کسی می‌خرد
 جوانی را بی‌جوانی، پیر شدیم
 پلنگ نر بودیم اما در زنجیر
 نالش نی هفت بند بود و گلوی خوش‌ترانه‌ها
 و قیامت تا قیامت دلدادگی
 رفت و آمد دخترک بود و نگاه پسر محبوب
 گل انداختن چهره‌ها بود و پیچ و تاب دل
 زمانه جدا سری کرد و دیر شدیم
 افت و خیزان، جوان پیر شدیم
 ظاهرمان پُر و پیمان بود و درون آشوب
 خوانش نسیم گلو بود و شرحه‌شرحه‌ی دل
 جوان آراسته، مردی شد نمود:
 شرمندگی دخترک سیاه چشم!
 ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کردم چه کسی می‌خرد

ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کرده‌ام چه کسی می‌خرد
 دانه‌ای هرز و تلخ بوده‌ام باد آورده
 پسری که مادر مازندرانش زایید
 نی هفت بند بود و بالش هفت سالگی‌ام
 بر زانوان گرم مادر و بر دوش پدر
 دره نشین بودم و درخت آزاد شدم
 در روشنای گرم فقر کامل شدم
 دل نمودم داشتم و سامان آفتابی
 دست بودم و باغچه و بذر و فکا
 ماه پاییزیست و وقت چیدن بار پاییزی
 دلم را حراج کردم چه کسی می‌خرد
 تگرگ آمد و روز و شب بارید
 آسمان سیاه حتی یک چشم نخواهید
 برگ و شکوفه و چوب و چیل همه سوخت
 چشم و اشک و دست و دل همه سوخت
 آه کشیدیم و آسمانش به بارانی نرشت
 دانه پاشیدیم اما به جایش آتش رویید

دل سوت و کور می فروشم برادران!

رنگ و روی پاییزی می فروشم برادران!

بهاران بر شانهم تیر نشست

همه‌ی درخت آزادم نیم سوز، نیم سوز

می سوزم و روشنایی می دهم وقت و بی وقت

همه‌ی تر سوزم با بخت پاییزی

بیایید های ببرید های ببرید!

رنگ به رنگ غم نوبر دست چین پاییزی

ماه پاییزی ست و وقت چیدن بار پاییزی

دلَم را حراج کردم چه کسی می خرد

کسی که بخواهد دلَم را بخرد

باید بیاید در وقت چیدن بار پاییزی

در وقت چیدن بار پاییزی

کسی که بخواهد دلَم را بخرد

باید بیاید در وقت چیدن بار پاییزی

در وقت چیدن بار پاییزی

کسی که بخواهد دلَم را بخرد

باید بیاید در وقت چیدن بار پاییزی

در وقت چیدن بار پاییزی

کسی که بخواهد دلَم را بخرد

باید بیاید در وقت چیدن بار پاییزی

«سنگا»^۱ sangā

ورگ میش سو، دار و درکائه لال مون

راه و روشنا، لینگ و لالکائه لال مون

کتَر و کلاج، ترنگ و تیکائه لال مون

تَش و چیلکا، پَل و پَر شیکائه لال مون

مَس سَر و ونگ، مَسَت و ونگ وامه سنگا!

verge miše su, dāro derka'e lāl mun

rāho rošenā, lingo lālekā'e lāl mun

ketaro kalāj, terengo tikā'e lāl mun

tašo cilekā, palo pariškā'e lāl mun

masse sare voug, mašte vounge vālmō sanga!

سوسوی گرگ و میش و لال مونی درخت و چشمه

لال مونی راه و روشنا، پا و پای افزار

لال مونی کبوتر و کلاج، تذرو و توکا

لال مونی آتش و همه، سرای جنگلی و روستایی

مست سربانگ، پر و پیمان فریادم سنگا

۱- سنگا = سنگ + آ - آی = سنگ آی ... (ندا و خطاب به کره و صخره و پژواک و

بازتاب و انعکاس صوت در آن)

مِنْ نِشْناسِنِه اَتِه دِلِ پَرُوكِ بِيْمِه
 مَارِ پَرِدِه مِج، پَرِ رِفْتِ رُوكِ بِيْمِه
 حُوزِ قِيصْرِي كُوهِ سِكِ سُوكِ بِيْمِه
 كِتَرِ دِلَك، پِلانگِ يِلُوكِ بِيْمِه
 كَجُورِي بَزَا، غَمسُوجِ لَمِپَاْمِه سَنگَا

mene nešnāsne? atte del paruke bime
 māre parde mej, peḍre rafte ruge bime
 hoze "Qeysari" kuhe seke suke bime
 ketare delak, palange yaluke bime
 "Kejuri" bazā qamsuje lampāme sanga!

مرا نمی‌شناسی حاصل چشم بر هم نهادن دو دل
 حاصل پرده پوشی مادر و رفت و آمد پدر
 طایقه «قیصری» چشم و چراغ کوهستان
 دارای دل کبوتر و غرور پلنگ یل
 زاده‌ی کجور، چراغ غم‌سوزم سنگا

مَنْ مِه اَشِنَا، قَدِيمِ گَلِيَايِ كَاكِر
 زِيْتِرِ بَمِرْدَك، دَرُورِدِ دَنِيَايِ كَاكِر
 دِلِه دَبَشُوس، خِجِيرِ دِيرگَاثِه كَاكِر
 زِيَادِي بِيْمِه، بِي كَارِ خُدَايِ كَاكِر
 دِيرِ دِگَرِس، خَسَّه چَلچَلَامِه سَنگَا

men me āsenā, qadime galyāye kākar
 ziter bamerdak, darorde denyāye kākar
 dele dabšos, xejeyre dirgā - e kākar
 ziyādi bime, bikāre xedāye kākar
 deyre dagres, xasse celcelāme, sangā!

منم آشنا، کودک کوچه باغ قدیم
 زود ترک مرده، بازیچه‌ی دنیای عاریه
 بازی‌گر درون پریشان و ظاهر آرام
 آدم زیادی، بازیچه خدای بی‌کار
 دیر برگشته، چلچله‌ی خسته‌ام سنگا

يَكِ بَسِ زَرِيكِ، مَارِ گَرْمِ تَوُّئِه بِيْمِه
 دَدِه فَاطْمِه، دَسِ اَفْتَوُّئِه بِيْمِه
 دِيْمِ گِلِ خَن، دِلِ پِرِ سِرُوئِه بِيْمِه
 اُوئِه بَكَلِس، تَشِ لِيْنِگِ لُوئِه بِيْمِه
 بِي سِكِ سَوُّنْكِ، وِرْگِ پِي رِيكَا مِه سَنْگَا

yak base zeric, mārð garme tu'e bime
 dade "Fāteme", dassa afto -'e bime
 dime gele xan, dele per seru'e bime
 o'-e bakeles, taše linge lu -'e bime
 bi sekke su'ak verge pi rikāme sanga!

فریاد ممتد، حاصل تب زایمان مادری
 حاصل قابلگی دده فاطمه و ظرف آب دستش
 آمده ی گل انداختگی گونه و دل پرتشویش
 آمده ی آب ریخته، آتش پای مال
 بدشانس و بد بیار، پی گرک بر تن دارم سنگا

گَتِ گَتِ چَشْکِ، شِيْکَا گوْگِ زَا رِ يَادِ اُورِ
 قِرِمِ و مِرِمِ، پَلَنْگِ وِرْکَا رِ يَادِ اُورِ
 گِرْدِه مِرْدِه شُو، اَوْنَمَائِه مَاهِ رِ يَادِ اُورِ
 چَابِکِ و چَغِرِ، کِرِچِ مَائِه وَا رِ يَادِ اُورِ
 مَن مِ هَايِ و هُوِي ... مَن مِ هَايِ و هَا مِه سَنْگَا

gat gate cēšak, šikā gugezā -re yād or
 qeremo merem, palange varkā -re yā d or
 gerde merde šu, onemā -e māh -re yād or
 cābeko cēqer, kerče mā'e vāre yād or
 men me hā yo hoy men me hā yo hā me sangā!

چشمان درشت بره آهو را به یاد آر
 ورجه وورجه و بازی توله پلنگ را به یار آر
 شب پُر و پیمان، ماه شب بهاری را به یاد آر
 چابک و چغر باد پاییزی را به یاد آر
 منم های و های ... منم های و های، منم ... سنگا

تو دنیوئه کنگه لوئه سو دمرده
 گنم قسَم، کالچرو ا دمرده
 دهاز دم بل، کایر درو دمرده
 سیتک ا هدار گرمه آسیو دمرده
 وشنی اخمن وِ رگ وونگ وائِه مردی

tu danive'e "Kange lu"-'e su damerde
 ganneme qasam, "Kālceru"-'e o damerde
 dehāz dame bal, kāyare dero damerde
 "Siteke" hedār garme asiyo damerde
 vašni-'e xeman verge vounge vā'e mardi!

تو نبودی چراغ کنگه لو خاموش شد
 سوگند گندم و آب کالچرو خاموش شد
 برق آتش دم داس، درو همیاران خاموش شد
 آسیاب گرم چشم انداز سیتک خاموش شد
 دشت خاموش است و زوزه‌ی گرگ ای مرد

۱- کنگه لو = کوه بلند معروف کجور دارای آب و هوای خوش و چشمه‌ی خوشگوار - نام

دفتر شعر فارسی شاعر، چاپ ۱۳۷۳

۲- چشم اندازی در کالچروی کجور

جونه پیرک، بيموئه و ته بيموئن
 پيرار دئيت، اmsāleh ا شه بيموئن
 پلنگ لره، چرده اشکه بيموئن
 کلاچرو ا واه جوکی ا دمی بيموئن
 کاشم پتی، بی گلی سنگامه مردی

javoune pirak! bimo'-eo t̄ bimo'an
 pirare da'it, amsāleh -e s̄̄ bimo'an
 palange lera, c̄arde -e s̄eke bimo'an
 "Kālceru" -e vā, juki -e dami bimo'an
 Kāseme peti, bi gali sangāme mardi

جوان پیر شده، آمدی و اعجب آمدنی
 بارش پر شتاب پیراری و نر مبارز اکنون
 غرش پلنگ و صدای شکستن ترکه‌ای خرد
 باد کالچرو، باد بزن پوستی کولی‌ها

سرریز از کپک، سنگای بی گلوام ای مرد

سیک سیکونِ دلِ سیوِ سنگِ دلِ بویه
 کیجائونِ چش، کتریِ قلِ بویه
 پرنِ دلَه چلیرِ کتلِ بویه
 مارنِ دیرگا، گلِ چالِ گلِ بویه
 سِرِ یک و پِرِ یک و چوِنِ پلائِه مَرِدی

seik seikune del "siyo sange" del baveyye
 kijā -'one cēš, ketri - ye qel qel baveyye
 peðren dela "cēlere" katel baveyye
 māren dirgā , gele cāle gel baveyye
 seriko perik vaçune pelā-'e mardi!

دلِ پسران، دلِ سیاه سنگ شده
 چشم دختران، قلِ قلِ کتری جوشان
 درونِ پدران شکاف تنه‌های بریده و کرخت چلیر
 چهره‌ی مادران گلِ گلِ چاله‌های کوهستانی
 ناله‌های حزن آلود، خوراک بچه‌هاست ای مرد

۱- چکادی معروف در مرز کوهستانی نور و کجور

۲- دره ای در شمال شرقی فیروزکلا

تو دنیوئِه ورفِ وائِه و ونِگِ وا وه
 پیتِ کتله کجورِ کوئِه تالا وه
 رمه کا وراز، گنم جوئِه بلاوه
 سر بسوتِ وِرگِ ملکِ مالِ کدخدا وه
 کالچروئِه چش چاچِ لَه وائِه مَرِدی

tu danive'e varfe vā'e vounge vā vð
 pite ketele "Kejur"e ku'e talā vð
 rame kā varāz, ganneme jo -'e balā vð
 sar basute verg melke male kadxedā vð
 "Kālceru"-'e cēš cāje lale vā-'e mardi!

تو نبودی هیا بانک برف و باد بود
 جغد کهن آوا خروس صبحگاهان کجور بود
 رمه‌ی گراز بلای کشتزار گندم و جو بود
 گرگ سر سوخته، کدخدای آبادی بود
 چشم کالچرو، نی ترک خورده‌ی سقف است ای مرد

پیتی^۱ وَر مال، روشنائِه سو دکوشته
 اسبه تَلاَّه قوقلی قوقو دکوشته
 وارِش نَم نَزو گَنَم و چکو دکوشته
 مِهْمونُ بيموئه، مار اَبرو دکوشته
 کَرگ پَر پوس شال کیش کلانِه مردی

pitey'e var māl, rošenā -'e su dakušte
 esbe talā -'e ququli qu qu dakušte
 vāreš nam nazu gannemo caku dakušte
 mehmun bimo'e, māre āberu dakušte
 kerge pare pus šale kiš kelā -'e mardi

درخم راهی «پیتی» چراغ روجا خاموش شد
 قوقولی قوقوی خروس سفید خاموش شد
 نمباری نزد و گندم و هرزک خاموش شدند
 میهمان آمد و آبروی مادر خاموش شد
 پر و پوست مرغ کلاه کش بافت شغال است ای مرد

۱- دامته‌ای در جنوب فیروزکلا.

سیول غیرت، هیمنجن^۱ آتش دَمَرده
 لَخْتِ زَن وَ رکا^۲ تیر تور خِش دَمَرده
 روشنک سو، کِهَر کِلِش دَمَرده
 کجورِ خِمَن، وَ چونِ خَرِش دَمَرده
 کرد کِلِمَت سَر بَسوتِ لائِه مردی

"siyole" qeyrat, "Heymenjane" taš damerde
 lexe "Zan varkā", tire ture xeš damerde
 rušemake su, keharð keleş damerde
 "Kejur"e xeman vaçune xereš damerde
 Kerde kelemat sar basute lā-'e mardi!

غیرت «سیول» آتش هیمنجن خاموش شد
 «زن و رکای» عریان از بوسه‌های تیر و تیر خاموش شد
 چراغ روجا، سرفه‌های اسب کهر خاموش شد
 دشت کجور، قاتق بچه‌ها خاموش شد
 نیم تنه‌ی نم‌دی چوپان، روانداز گرگ شد ای مرد

۱- دره ای در شمال فیروزکلا

۲- جنگلی در شرق فیروزکلا

وَسَّهْ بِه خِدَا تَرِه نِيئِنه نَالِسَن
 تَب نَكِنه كوه پَيِيزِ شَه اِ وَا رَسَن
 اَسِمونِ تَا، نِيئِنه تَه گَلِي اِ رَسِن
 كَجَه بِشَنوسَه پَلَنگِ بَخَارِدَه گِسَن
 تَشِ تُو هَمونِ پِيچَاكِ رِيكَا مَه سَنگَا

vasse be xedā tere nieyne nālesan
 tab nakene kuh pa'ize sād -'e vāresan
 āsemune tā, ni'e tād gali -'e rasen
 keje bešnose palange baxārde gesan
 taše to hamun picāke rikāmā sangā!

بس است به خدا نالیدن به تو نمی آید
 تب نمی کند کوه از نمبارش پاییزی
 نخ نازک آسمان حلقه‌ی گلوی تو نیست
 کجا شنیدی پلنگی خوراک گوسفند شود
 آتش پاره، همان پسرک شجاع و زیرک سنگا

تو دَنیوئِه دَویمِه، شَه دِلِه دَوون
 چاره نَاشَتِمِه مِشَتِ گَلِي و لَالِ خُون
 یَالِ یَالِ خُونِش، قوشِ دَکَتِه مَه خَنه مَوون
 چَلِه دَکَتِه مَسِ گَلِ کَوکِ زَوون
 چیکِ بَخَارِدِه دِل، پَارِ چِنکَا مَه سَنگَا

to danive -'e daveyme, sād dele davoun
 cāre nāsteme, mašte gali - o lāle xon
 yāl yāle xoneš, quš dakete mād xenemun
 cele dakete masse kale koke zevoun
 cik baxārde del pāre cīnekāme sangā!

تو نبودی، بوده‌ام اما در خودم
 جز با گلوی پُر و پیمان، لال ماندن چاره‌ای نبود
 بر بلندی‌ها می خواندم که قوش به خانمانم زد
 زبان کبک نر مست، چله نشین شد
 منقار به دل خورده همان جوجه‌ی پارینه‌ام سنگا

بِرِه به خِدا بَخونِم شِه دِنيا دِيَنُ
 سَنگا تو مِنِه پَشِمِنِي نَنگِن شِه بِيَنُ
 وِ هِمِه كِه اورنِه شِه گوشت و ناخون نِيَن!
 وَرَف بِنِ ا، دِنيائِه كَار نيئِه مِيَن
 سَنگائِه سِرُو، مِشَتِ لَه وَا مِه سَنگا

bere be xedā baxonn̄ ms̄ denyā dayyan
 sangā ! tu m̄ n̄ pašmeni nangen s̄ bayyan
 vehm̄ ke orne s̄ gusto nāxune nayyan
 varfe ben̄ o , denyā -'e kār niye mayyan
 sangā -'e sero , mašte lale vā m̄ sangā !

بیا به خدا بخوانیم بودگانی خود را
 سنگا تو مرا پشیمان نکن از دیدنت
 کسی به جدایی گوشت و ناخن بهانه نمی آورد!
 آب زیربرف است کار دنیا معلوم نیست
 با تو در نوا، پُر هفت بندم، سنگا

مِن دَنیوِیمِه مِه دِل و مِه چِش دَوِیَه
 نَیاری خُونِش ، نِیاری وارِش دَوِیَه
 تارِیکِ سَحَر، روجائِه مَجِشِ دَوِیَه
 بی جِغ و چِمِر سَرِ خَوِئِه خِشِ دَوِیَه
 تارِیکِ رُوشِنِ فَقَرِ پَرِشِکامِه سَنگا

men daniveyme m̄ delo m̄ cēs daveyye
 nayāri xoneš , nayāri vareš daveyye
 tārike sehar , rojā -'e meješ daveyye
 bi jeq o cemer sare xo-'e xeš daveyye
 tarike rušen faq̄ r pariš kāmē sangā !

من نبوده‌ام اما چشم و دلم بود
 نالیش پنهانی و بارش پنهانی‌ام بود
 در سحرگاهان تاریک، صدای پای روجا بود
 بی سروصدا، بوسه‌های مخفی رویا بود
 تاریک و روشن، خانه‌ی فقیرانه‌ام سنگا

تیره اشناسیمه، پیرار پلوج بیمه
 تو بور ده خال، خشک دار نوچ بیمه
 دله بیه می، کلاج بزه کوچ بیمه
 دنیا ر دیر جور وینه الوچ بیمه
 شال عروسی، سگ سَم سَمائه مردی

tere ešnāsem̄ , pirāre paluje bim̄
 tur baverd̄ xāl , xeške dāre nuče bim̄
 dele bayte mey , kalāj baze kuje bim̄
 denyā re diyar jur vine - o , luče bim̄
 sāle arusi , sage sam samā -'e mardi!

ترا می شناسم سَمج آمدهی پیراری
 نو نهال تبر بُرده، نوچ آمدهی درخت خشک
 گردوی مغزینه، کلاج زدهی پوک
 دنیا را جور دیگری می بینی، آمدهی لوچ
 عروسی شغال و رقصا رقص سگ هاست ای مرد

بره تا بیئم خونش به خونش ته همراه
 کوه دامادی، دشت پیچارش ته همراه
 دروم ها کنم صبح گنا پیش ته همراه
 سفره بیلارم، دنیا ته خورش ته همراه
 آئیش و شنی و درکا تشنائیه مردی

bere tā biem xonēs be xonēs t̄ hamrā
 kuhe dāmādi , dašte picāreš t̄ hamrā
 derum hākenem sebhe kanāpeš t̄ hamrā
 sefre beylārem , denyā -'e xereš t̄ hamrā
 ā 'iś vašni - o derekā tašnā 'e mardi

بیا تا بیایم گلو به گلو با تو
 در جشن دامادی کوه، عروس دشت با تو
 رقص حماسی آغازم در حیاط صبح با تو
 سفره ای بیاریم قاتق همه ی دنیا با تو
 آیش گرسنه و چشمه تشنه است ای مرد

گلیا به گلیا سنگ وونگ وا بیارم

خنه به خنه روجین روشنا بیارم

کله به کله تش چیلکا بیارم

بکت ن نار چکه سما بیارم

پیت کتله ده گدخدائه مردی

galyā be galyā sange vounḡ vā biyārem

xenḡ be xenḡ rojin rošenā biyārem

kale be kale taše cīlekā biyārem

bakete nanāre cāke samā biyārem

pite ketelḡ dehe kadxedā 'e mardī!

کوچه باغ به کوچه باغ سنگ را به نوا بیاوریم

خانه به خانه دریچه‌ی روشنایی بیاوریم

آتشدان به آتشدان چیل و چوب هیزم بیاوریم

ننه‌ی افتاده و بیمار را به رقص محلی وا داریم

جغد کهنه آوا، گدخدای ده است ای مرد

بوئم و بوئم، بوئی و بوئی شه دل

دهن بئیرن دشتی و کوهی شه دل

دنیا هاکنه گرم پسیسی شه دل

چوبی هاکنن سیوو اسبه شه دل

تو دلی دلی، من چکه ساممه سنگا

bo'mo bo'm , bo'io bo'i sḡ dele

dehen ba'iren daštio kuhi sḡ dele

denyā hākena garmḡ pespesi sḡ dele

cūbi hākenen siyo-o esbe sḡ dele

tu dely dely , men cākke samāme sangā!

بگویم و بگویم، بگویی و بگویی دل خود را

به دهان بگیرند اهالی دشت و کوه دل خود را

دنیا بیاورد سرنای گرم آوا دل خود را

رقص چوبی بیایند سیاه و سفید دل خود را

تو دلی دلی، من رقص دست افشانم سنگا

بوردن و بوردن اساو اسا بخونم
 آگه نویه گت پیر سا بخونم
 سیر مردمون تیسا تیسا بخونم
 بنه بخارین رسا رسا بخونم
 تنگ هایته گلی، من تنه هوا مه سنگا

bordano bordan essā o essā baxon ḍm
 age naveyye kate peyresā baxon ḍm
 sere mardemune tisā tisā baxon ḍm
 bena baxārdōn ḍ rasā rasā baxon ḍm
 tang hāyte gali!men tenḍ havā mḍ sangā !

رونده و روان، ایستاده و ایستا بخوانیم
 اگر نشد افتادن و خیزان بخوانیم
 مردمان سیر و بی درد را ناموزون بخوانیم
 افتادگان را بلند و رسا بخوانیم
 گلوی تشنه آوا، هوای توام سنگا

روشنا وومه کنگ لوئه قنقلار
 روشنی دیمه زا و زیک پریشکار
 کله تش وومه فقرون لفتیکار
 دل خشی دیمه، سیو بنه ا خدار
 سیو سنگ سو، من تنه روجامه سنگا

rošenā voume kange lo-' e qanqalāre
 rošeni deyme zā - o zike pariškāre
 kalḍ taš voume faqḍ roune laftikāre
 del xesi deyme, siyo bene-'e xedāre
 siyo sange su!men tenḍ rojāmḍ sangā!

روشنا می شویم بر چکاد کوه کنگ لو
 روشنی می دهیم قد و نیم قد خانه های فقیرانه را
 آتش آتشدان می شویم دیگ مسی فقیران مرا
 دل خوشی می دهیم خدای زمین سیاه بخت را
 کورسوی «سیاه سنگی»، روجای توام سنگا

مقوم به مقوم، گلی به گلی بیارم
 گاه «امیری» گاه «کتولی» بیارم
 تنگ هایته دل جوکی دمی بیارم
 شه بسوجیم و دنیا ر قلی بیارم
 بی انگمه خون کجور تلامه سنگا

meqom be meqom, gali be gali biyār ōm
 gāhe "Amiri" gāhe "Katuli" biyār ōm
 tang hāyte dele jukiye dami biyār ōm
 ša basuj̄ mo denyāre qali biyār ōm
 bi angeme xon "Kejure" talā me sangā!

مقام به مقام گلو به گلو بیاوریم
 گاهی «امیری» گاهی «کتولی» بیاوریم
 دل پر و پیمان را باد زن پوستی کولی ها بیاوریم
 خود بسوزیم و دنیا را صیقلی و سفید بیاوریم
 خروس بی هنگام شبانه های کجورم سنگا

ورگ و ورکا پسیپی مقوم بگردن
 پلنگ و شیکا پسیپی مقوم بگردن
 قوش و چینه کا پسیپی مقوم بگردن
 کیجا و ریکا پسیپی مقوم بگردن
 دریوی قلزم چش پیلکانه مردی

vergo varekā pespesi - ye meqom bagerden
 palango šikā pespesi - ye meqom bagerden
 qušo cīnekā pespesi - ye meqom bagerden
 kijā - o rikā pespesi - ye meqom bagerden
 deryo - ye qelzem cēše pilekā - 'e mardī!

گرگ و بره به لحن سورنا برقصند
 پلنگ و شوکا به لحن سورنا برقصند
 قوش و جوجه ها به لحن سورنا برقصند
 دختر و پسر به لحن سورنا برقصند
 دریای قلزم پیله ی چشمان است، مرد

هی و هی و هی ... دله مه و تنگ مه سنگا
 غمیره بشکس زخمی ا پلنگ مه سنگا
 های و های و های ... گلی مشت ونگ مه سنگا
 هوی و هوی و هوی ... ابر بیته سنگ مه سنگا
 هی و هوی وها... هی و هوی و ها مه سنگا

heyo heyo hey dele mō -o tang mō sangā!
 qamire beškes zaxmi -'e palang mō sangā!
 hāyo hāyo hāy gali mašte vang mō sangā!
 hoyo hoyo hoy aber bayte sang mō sanga!
 heyo hoyo hā heyo heyo hā mō sangā

هی و هی و هی ... درونیم و تنگیم سنگا
 شکسته بغض ، پلنگ زخمی هستیم سنگا
 های و های و های ... گلو پُر بانگیم سنگا
 هوی و هوی و هوی ... صخره مه آلودیم سنگا
 هی و هوی و ها ... هی و هوی و هائیم سنگا

بره بخونیم دنیا دویئن د به د
 آته بن تو بو آته بن من د به د
 یا زینه خونش یا بمرده تن د به د
 یا لال دکوشت یا بسوجسن د به د
 گپ بخاردن دنیائه بلائه مردی

bere baxon ōm denyā davey'an de be de
 atte ban tu bo atte banemen de be de
 yā zeyne xoneš yā bamerde tan de be de
 yā lale dakušt yā basojesan de be de
 gape baxārdan denyā -'e balā -'e mardī!

بیا بخوانیم هستی خود را دو به دو
 بندی تو بخوان بندی هم من دو به دو
 یا زنده خوانی یا تن مرده دو به دو
 یا لال خاموش و یا سوختن دو به دو
 فرو خوردن حرف بالای دنیا است ای مرد

« حیف بمردن »

تاوِسین کوهِ هوا حیفِ بمردن
 پیرارونِ دیمایِ حیفِ بمردن
 بشکستنِ بی صدا حیفِ دووئن
 تا تو دره کیجا حیفِ بمردن

tā vessene kūhe havā heyfe bamerdan
 pirārune dimā heyfe bamerdan
 beškessan bisedā heyfe davou'an
 tā tu dare kijā heyfe bamerdan

در هوای تابستانه‌ی کوهستان، حیف است مردن
 سامان آشنای پیراری، حیف است مردن
 بی صدا شکستن و بودن لطفی ندارد
 تا تو هستی محبوبم، حیف است مردن

تو بَمیری جَوونِ اِسا چِی وونه
 اَمیر چِی وونه و نِیما چِی وونه
 دِل دَوِسّه فَقرِ خِنه اِکیجا
 تَکلیفِ تِه دِل ریکا چِی وونه

tu bamiri javoun!"Esa" ci vounð
 "Amir" ci vounð - o "Nima" ci vounð
 Del davesse faqðr xene'e kijā
 Taklife tð dele rikā ci vounð

تو بمیری جوانِ اِسا شعر چه می‌شود
 امیر و نیما را چه کسی زنده بدارد
 دل بسته‌ای، به دختر زیبای خانه‌ی فقر
 تکلیفِ پسر دلت چه می‌شود

تو بَمیری چشمه خشک گیرنه شونه
 هراز نا روش کَشنه شونه نامونه
 کیله گَنمِ تشنی رِ نَخوئه
 آسمون بی خبر پر کَشنه شونه

tu bamiri çeşme xeşk girne şune
 harāz nā roş kaşne şune nā monne
 kile gannemð taşni-re naxonne
 āsemun bi xabar par kaşne şune

تو بمیری چشمه می خشکد، پایان می گیرد
 رودخانه نه به تازشی می رود و نه می ماند
 جویبار تشنگی گندم را نمی خواند
 آسمان بی خبر پر می کشد و می رود

تو بَمیری اسپیار سادِه میرنه
 چشِ هَماز دِلِ هَمساده میرنه
 اشکارِ اِوازه، افاده میرنه
 پلنگِ غیرت و قاعده میرنه

tu bamiri espidār sāda mirne
 çeşe hamāz dele hamsāda mirne
 eškāre evāzo efāda mirne
 palange qeyrato qā'eda mirne

تو بمیری سپیدار به سادگی می میرد
 شریک چشم و همسایه دل می میرد
 آوازه و تبختر گوزن می میرد
 غیرت و قاعده ی پلنگ می میرد

نَمیر، نَمیر، نَمیر کَم سنّ و سَال
 نَرَز، نَرَز، نَرَز مَسّ بَهَار
 بَخُون، بَخُون، بَخُون غَرِیبِ بِلْبِل
 شِه دِلِ تَنگی دَنیائِه قَرَارِ

namir, namir, namir kam senno sale
 narez, narez, narez masse behāre
 baxon, baxon, baxon qaribe belbel
 šeh dele tangi denyāye qarāre

نمیر، نمیر، نمیر سن و سالی نداری هنوز
 نریز، نریز، نریز بهار مست
 بخوان، بخوان، بخوان بلبل غریب
 ترانه دل تنگی خود و قرار دنیا

تو بَمیری کَجورِ غم چی وونه
 البرزِ نون، آئیشِ نَم چی وونه
 تو و تِه غیرتِ قَسَم چی وونه
 تره و الله نَمیر مردم چی وونه

tu bamiri kejure qam cī vounō
 "Alberz"-e noun ā'eiše nam cī vounō
 tu - o tē qeyrat - e qassam cī vounō
 tere vallā namir mardem cī vounō

تو بمیری غمخوانی کجور چه می شود
 نان البرز و نم بارش آیش چه می شود
 پیمان تو و غیرتت چه می شود
 تو را به خدا نمیر، مردم چه می شوند

تیره وگأ نشو مه بیته مردی
 زمسن تو، تاوسن سردی
 فقر گل دیم، دارائه زردی
 تو بمیری که خونه جونه مردی

tere vallā našo meh bayte mardi
 zemessenð to , tāvessenð sardi
 faqðr- e gele dim , dārae zardi
 tu bamiri ke xone jounð mardi

تو را به خدا نرو مرد مه آلود
 گرمای زمستان، سرمای تابستانه
 صورت گل انداخته‌ی فقیر، باعث زردچهرگی دارا
 تو بمیری چه کسی زمزمه‌گر جوانمردی ست

اگه وونه زمونه ر ویل هاکن
 دینائه زخم زوونه چال هاکن
 تن دهن دویتی ر بال هاکن
 گل کوک واش و گه گه، یال یال هاکن

age vounð zamonð -re veyl hāken
 denyā 'e zaxme zavounð cāl hāken
 tane dehen devyti- re bāl hāken
 kale kok vās o kah kah, yāl yāl hāken

اگر می‌شود رها کن زمانه را
 زخم زبان دنیا را به گور بسپار
 تنت را دهان کن و دویتی را بال‌هایش
 همچو کبک نر قهقهه‌ی گردنه‌ها باش

نَووونِه دَووئِه دَنیا قَشَنگِ
 مازندرونِ سال و ما قَشَنگِ
 نِماشون کوه وونگِ وا قَشَنگِ
 هلا بهتر فیرزکلا قَشَنگِ

navound̄ d̄avu'e denyā qešange
 māzenderune sālo mā qešange
 nemāsun kuhe vounge vā qešange
 halā behtar "Firzkalā" qešange

نمی‌شود بمانی دنیا زیباست
 مازندران سال و ماهش زیباست
 غروب کوهستان و هیا بانگش زیباست
 بهتر از آن، دهکده ی فیروزکلا زیباست

وونِه دَووئِن اَمّا لال دَووئِن؟!
 اَسبِه قوش دَووئِن بی‌بال دَووئِن؟!
 بَسِ جَنگَل دَوون بی‌خال دَووئِن؟!
 زینِه دَوون بی‌ماه و سال دَووئِن!؟

voune davou'an ammā lāl davou'an
 espe quš davou'an bibal davou'an
 basse jangal davou'an bixāl davou'an
 zeinne davou'an bi māho sal davou'an

می‌شود زیست اما لال زیست؟!
 عقاب سفید زیست و بی‌بال زیست؟!
 جنگل غلیظ زیست و بی‌نهال زیست؟!
 زنده زیست و بی‌ماه و سال زیست!؟

گنه دواش کيجا نمه چی بوئم
 نتمه هم بمیرم هم دووئم
 چتی بمیرم ته غم نسرؤئم
 چتی دووئم ته امد نوئم

gene dāvās kijā, namme cī bo'em
 nateme ham bamirem ham davou'em
 cēti bamirem t̄ game nasro'em
 cēti davo'em t̄ emmede no'em

می گویی بمان، دختر نمی دانم چه بگویم
 نمی توانم هم بمیرم هم بمانم
 چگونه بمیرم و غم تو را نسرایم
 چگونه بمانم و آرزوهای تو نگویم

دنیائمه امد و نمدی مه شه
 سیو آس-مون دل پئی مه شه
 دریو دریو هوای آسری مه شه
 جنگل جنگل بلبل گلی مه شه

denyā 'e emmed - o nemmedi mōs̄ō
 siyo āsemune delpe'i mōs̄ō
 deryo, deryo havā 'e asri mōs̄ō
 jangal jangal belbele gali mōs̄ō

امید و نومیدی همه ی دنیا مال من است
 دلواپسی آسمان سیاه مال من است
 دریا دریا اشک بارش هوا مال من است
 جنگل جنگل گلوی بلبلان مال من است

نَكْنِه لَیْه وَا رِ یَا د هَا كِرْدِه
 غَم مَس كِرْدِه رِ یَا د هَا كِرْدِه
 سِیو چَش كِی جَا رِ یَا د هَا كِرْدِه
 شَه شِه فِی رِ ز كَلَا رِ یَا د هَا كِرْدِه

nakena lale vāre yād hākerdō
 qam mas kerde rikāre yād hākerdō
 siyo cēse kijāre yād hākerdō
 ša še "Firzkalā"-re yād hākerdō

نکنند نی هفت بند را فراموش کرده‌ای
 چوپان جوان غم مست را فراموش کرده‌ای
 دخترک سیاه چشم را فراموش کرده‌ای
 خود، زادگاهت فیروزکلا را فراموش کرده‌ای

صَبُورِی تَا صَبُورِی تِه شِه مَرْدِی
 وَا لَلِه زِیْنِه بَغُورِی تِه شِه مَرْدِی
 نِیْمَا تِه شِه نَمُورِی تِه شِه مَرْدِی
 دُنِیَا تِه شِه، كِجُورِی تِه شِه مَرْدِی

saburi tā saburi tōšō mardi
 vallā zeinne beguri tōšō mardi
 "Nimā" tōšō namuri tōšō mardi
 denyā tōšō kejuri tōšō mardi

صَبُورِی تَا صَبُورِی اَز آن تُو سْت مَرْد
 بَه خُدا زَنْدِه بَغُورِی اَز آن تُو سْت مَرْد
 نِیْمَا اَز آن تُو نَمُورِی اَز آن تُو سْت مَرْد
 دُنِیَا اَز آن تُو كِجُورِی اَز آن تُو سْت مَرْد

www.tabarestan.info
 تبرستان

هَلَالَه هَاي هَلَالَه هَاي هَلَالِ
 جَوون دَارنه شونه كم سِنِ سَالِ
 رَحْم نِكْنِه مه ميوه خَلَا كَالِ
 اَگه بوره مه خون وِرِه حَلَالِ

halāle hāy halāle hāy halāle
 javoun dārne sūne kam senn sale
 rahm nakennd mð mive halā kāle
 age bura mð xun vere halāle

شقایق های شقایق های شقایق
 جوان دارد می رود کم سن و سال است
 رحمی نمی کند به میوه کال و نارسم
 اگر برود خونم حلال اوست

کِرِه بئى شِه بَخْتِ ياد هاکنه؟
 کِرِه بئى شِه شِخْتِ ياد هاکنه؟
 دِرِيو شِه اُرِ سَخْتِه ياد هاکنه؟
 جَنگل وونه شِه رَخْتِ ياد هاکنه؟

kere ba'i sō baxte yād hākēna
 kere ba'i s̄a s̄exte yād hākēna
 deryo s̄e ore saxte yād hākēna
 jangal vounð s̄ō raxte yād hākēna?

کسی را دیده‌ای که بخت خود را فراموش کند؟
 کسی را دیده‌ای که خودش را فراموش کند؟
 مشکل است دریا آبش را فراموش کند.
 آیا می‌شود جنگل تن پوش خود را فراموش کند؟

هَلَالَه نِيل بوره مه دل كهوئه
 غَرِيْب مَرْدِي اِ سولار سوئه
 وَشَنِي بَكِشِي اِ فَقْر بوئه
 وَشكو وَشكو بهار آرزوئه

halāle nayl bure m̄ del kahu'e
 qaribe mardī-'e "sulare" sū 'e
 vašni bakeši-'e faqere bu'e
 vešku vešku behāre ārezu'e

شقایق نگذار برود دلم نیلی ست
 مردی غریب، روشنای سولار است
 گرسنه کشیده است، بوی فقر می دهد
 شکوفه شکوفه آرزوی بهاران است

هَلَالَه بیل بِنَالِم تا نشوئه
 شورِم خِشِه بَمونِه دار چوئه
 هلاله، کو؟ کچه درشونه کوئه؟
 الهی من بَمیرِم و دَووئه

halāle beyl banālem tā našu'e
 šurem xeše bamon̄ dāre cū'e
 halāle ku keje deθr šune ku'e
 elāhi men bamirem ve davou'e

شقایق بگذار بنالم تا نرود
 مه باران زان خوش است برای دار و درخت بماند
 شقایق، کو؟ کجا دارد می رود کجاست؟
 الهی من بمیرم او بماند

هَلَالَهٗ هَايِ هَلَالَهٗ دِرِ نَشُومِه
 تَشِ گَلِي نَالَهٗ دِرِ نَشُومِه
 كِيجا غَمِ تِهٖ قَوَالَهٗ دِرِ نَشُومِه
 تِهٖ مِيوَهٗ حَلَا كَالِ دِرِ نَشُومِه

halāle hāy halāle deṛ našume
 taše galiye nāle deṛ našume
 kijā qam tḥ qavāle deṛ našume
 tḥ mive halā kāle deṛ našume

شقایق های شقایق، دیگر نمی‌روم
 گلوی آتشین ناله‌ها، دیگر نمی‌روم
 دختر، غمم قباله‌ی تو دیگر نمی‌روم
 هنوز آرزوهایت نارسند دیگر نمی‌روم

وَسَّهٗ وَآلَهٗ، هَا نَجُورِ كِهٖ خَايِنَهٗ وُومِه
 تِهٖ دِلِ سِهٖ هَمِ دَرِمُو هَمِ شُومِه
 شُوسُو شُوسُو زَيْنَهٗ زَيْنَهٗ سُوچِمِه
 هَر كَسِ مِيْنَهٗ خَايِنَهٗ سُولَارِ سُوْمِه

vasse vallā hānjur ke xāyne voume
 tḥ dele se ham darmo ham sūme
 šo - su šo - su zeinne zeinne sujeme
 har kas mene xāyne "sulāre" sume

بس است به خدا آن طوری که می‌خواهی می‌شوم
 برای دل تو هم می‌مانم و هم می‌روم
 تاریک سوز تاریک سوز، زنده زنده می‌سوزم
 هر کس مرا می‌خواهد روشنای «سولارم»

پاییز زده گل بهاری است مادرم

یادگار پدر جوان مرگ است مادرم

پرورنده‌ی یتیمان قد و نیم قد است مادرم

خواب ناکرده‌ی ماه قرار شب است مادرم

« ماری »

آبرِ بَیتِه ماهِ آسِمونِه مه مار

بَخوشتِه بِنه اِ سایِه وونه مه مار

وَل بویه خال، غَم چپونِه مه مار

جَوونِ پیر و پیرِ جَوونِه مه مار

www.tabarestan.info

pa'iz zode gele behari madarm

yadgar pader javan marg ast madarm

perorنده‌ی یتیمان قد و نیم قد است مادرم

khawab nakرده‌ی ماه قرار شب است مادرم

aberrinneh‌y āsmān ast madarm

sayibān zemīn khoshīde ast madarm

nehāl khm shode jangli, chupān ghm ast madarm

javan pīr o pīr javan ast madarm

ماه ابرینته‌ی آسمان است مادرم

سایبان زمین خوشیده است مادرم

نهال خم شده جنگلی، چوپان غم است مادرم

جوان پیر و پیر جوان است مادرم

پاییز بَورده گلِ بهاری مه مار

جَوون مرگِ پیرِ یادگاری مه مار

سَلِیک و پَلِیک صَغِرِ ماری مه مار

ماه ناخَتی، شوئِه قَراری مه مار

pa'iz baverde gele behari madarm

javoun marge pere yādegāri madarm

seliko pelik saqðre māri madarm

māhe nāxeti, so'e qarāri madarm

پاییز زده گل بهاری است مادرم

یادگار پدر جوان مرگ است مادرم

پرورنده‌ی یتیمان قد و نیم قد است مادرم

خواب ناکرده‌ی ماه قرار شب است مادرم

زَمِسنِ كُو وَرْفِ دِپَاچِ وَ مَارِ
 اَسْرِي تِه چِپَاچِش دُونِه پَاچِ وَ مَارِ
 وَرِگِ زِيَزِ وَ قَرَقَرِ كَلَاچِ وَ مَارِ
 كِهْنِه چِم بَيْتِ تِه چِش چَاچِ وَ مَارِ

zemessene ku varfe dapāj ve māri
 asri t̄d cāpā cēs dune pāj ve māri
 verge zizo qar qare kalāj ve māri
 kehne cem ba'eit t̄d cēs̄d cāj ve māri

کوهستان زمستانی دمه‌ی برف بود مادرم
 اشک چمپای تو و چشمانت طبق چوبی برنج پاش
 زوزه‌ی گرگ بود و قار قار کلاغ مادرم
 مه کهنه سقف چشمانت را گرفته بود مادر

اِرزا بَوِي تَب هَرَازِ تَشْنِي مِه مَار
 دِيرگائِه خَنّه دَلّه اِوَشْنِي مِه مَار
 اِفْتَابِ سُونِه دِمّه چِي كَشْنِه مِه مَار
 شِخْتِه سُوچِيْنِه مَنِه وَشْنِه مِه مَار

erzā baveye tab harāze tašni m̄d mār
 dirgā'e xanne dele'e vašni m̄d mār
 eftābe sune demme cī kašne m̄d mār
 šexte sujene mene vašne m̄d mār

شب از حد گذشته، تشنگی رود است مادرم

خنده‌ی بیرون و گرسنگی درون است مادرم

آفتاب سایه‌ی دانه‌م چه می‌کشی مادرم

خود می‌سوزی مرا بر می‌افروزی مادرم

هَچِی کَشِیمِ هَمِه بَلا و ماری
 اَسری چاشنی و اُغم پِلا و ماری
 غَم فیرزکلائی کدخدای و ماری
 تِه وَر دَوینِ اما طِلا و ماری

hači kašimə hamə balā ve māri
 asri čašni ve-o qam pelā va māri
 qam "Firzkalā"ye kad xedā va māri
 tə var daveyyan amma telā va māri

هرچه می کشیدیم همه بلا بود مادر

گریه چاشنی غذای غم بود مادر
 غم کدخدای ده فیروزکلا بود مادر
 کنار تو بودن اما طلا بود مادر
 تیره و در دویان اما طلا بود مادر

کِر ویمِه کوه ویمِه اُ بَویمِه ماری
 روزِ روشنِ ویمِه شو بَویمِه ماری
 آسمونِ پِر سِرو بَویمِه ماری
 گرمِ بِنجِ ویمِه چَکو بَویمِه ماری

ker veyme kuh veyme o baveyme māri
 ruze rušen veyme šo baveyme māri
 āsemune peḏr sero baveyme māri
 garme benj veyme čaku baveyme māri

صخره بودم، کوه بودم، آب شدم مادر
 روشنای روز بودم شب شدم مادر
 آسمان پربارش شدم مادر
 برنج زودرس بودم شلتوک شدم مادر

« کِهیر^۱ » گِردَن مِه رَمِه رَمِه ماری
 « پیمد^۲ » کتِی تنگ هایته برمه ماری
 « پیری^۳ » هراز تب شورمه ماری
 آنه نالمه ته دل ورمه ماری

"Kehere" gerdan meh rame rame māri
 "Peymede" keti tang hāte berme māri
 "pariye harāze" tabe sūrme māri
 anne nāleme tō dele varme māri

گردنه‌ی « کدیر » و رمه‌های مه مادر
 تپه‌ی « پیمد » و گریه‌ی پر و پیمان مادر
 تب آبشار « آب پری » را می‌شویم مادر
 آنقدر می‌نالم تا دلت را می‌برم مادر

۱- روستایی زیبا در گردنه مشرف بر کجور

۲- روستای مشرف بر معدن گلند رود

۳- آبشاری در جنگل رویان

« سیول » گِردَن مَسّ جونکا ماری
 « پیتی » اِ دره کِترو تیکا ماری
 پی نماز کوه تنگ هایته کیجا ماری
 غریب دیمما، غریب ریکا ماری

"Siyole" gerdan masse junekā māri
 "Pitey"-e darō ketaro tikā māri
 peynemāze kuh tang hāyte kijā māri
 qaribe dimā , qaribe rikā māri

برگردنه « سیول » جونکای جوان مادر
 در دره‌ی « پیتی » کبوتر و توکا مادر
 غروب کوهستان و دختر آبستن گریه مادر
 دیار غربت و پسر جوان غریب مادر

«جوردی»^۱ دَره چب چب چشمه ماری
 سبِزِ واشِکا کوکِ کَرِشمه ماری
 بچِ بچی ته پی رَجِ ایشمه ماری
 اَگه نَنگِیرِم شِختِه کِشمه ماری

نوته چه بورده خسه چلچلا ماری؟!
 نوته چه نیمو پار پَریشکا ماری؟!
 نوته ورف زیز نوونه قلا ماری؟!
 نوته قوش کلی هاکرده کلا ماری!?

notð cā burde xasse celcelā māri
 notð cā nimu pāre pariškā māri
 notð varfe ziz navoune qelā māri
 notð quš keli hākerde kelā māri

نگفتی چرا رفت چلچله‌ی خسته مادر؟!
 نگفتی چرا به لانه پارینه باز نگشت؟!
 نگفتی در سرما سوز برف آمدن برایش میسر نیست؟!
 فکر نکردی قوش در کلاهش لانه کرده مادر!?

"Jurdeye" dare ceb cebe cešme māri
 sabze vāškā koke karešme māri
 bej beji tð peyraje eyšme māri
 age nangirm sextð kešemme māri

دره‌ی «جوردی» و چشمه‌ی قطره ریز مادر
 علفزار سبِز و کرشمه‌ی کبک مادر
 کورمال کورمال رَج تو را می‌شمارم مادر
 اگر پیدایت نکنم خودم را می‌کشم مادر

لالایی بخون خسه خو دار مه ماری
 تشنی اتن و مس تو دار مه ماری
 تنیک روز همس شو دارمه ماری
 دق دق شه دل له وشکو دار مه ماری

lālā'i baxon xasse xo dārme mārī
 tašni-ʔ tano masse to dāme mārī
 tanege ruz hammase sō dārme mārī
 deq deq še dele la vešku dārme mārī

لالایی بخوان خواب خسته دارم مادر
 تن تشنه دارم و تب مست مادر
 روز رقیق دارم و شب غلیظ
 داغ داغ د ردل خود شکوفه دارم مادر

کت پیر سامه سینه سو مه ماری
 پیرار بوردک نکرده خومه ماری
 «کالچرو» هزاز تشنی امه ماری
 تب هاگرد و مس پیش پیشو مه ماری

kate peyresā me sine so me mārī
 pirāre burdak nakerde xome mārī
 "Kałčero" harāze tašni o me mārī
 tab hākerdo masse Peš pešo me mārī

افت و خیزان رسیده و سینه ساییده ام مادر
 رفته ی پیراری ام و چشمی نخوابیده ام
 رودخانه ی تشنه ی «کالچرو» ام مادر
 تب کرده و مست هذیانم مادر

لالایی بخون خار خار باخسیم ماری

امسال ناخِت پیرار باخسیم ماری

خِشی نوونه ویشار، باخسیم ماری

دنیا تا دره بیلار باخسیم ماری

ورگِ میشِ سو ناروز ناشوئه ماری

ورفِ بزه دینائه دل سیوئه ماری

دله خالی طبلِ پر سروئه ماری

دیرگا اوس نیمی دله تروا ماری

verge mişe su nā ruz nā su'e mārī

varf baze denyā'e del siyo'e mārī

dele xālī table peḏr sero'e mārī

dirgā os nemey dele narō'e mārī

lālā'i baxon xar xār bāxesem mārī

amsālē nāxet pirār bāxesem mārī

xešī navoune visār, bāxesem mārī

denyā tā darḏ beylār bāxesem mārī

لالایی بخوان تا خوش خوشه بخوابم مادر

خواب ناکرده‌ی گذشته‌ها را بخوابم مادر

خوشبختی بیدار نمی‌شود بهتر است بخوابم مادر

تا دنیا دنیاست بگذار بخوابم مادر

روشنای گرگ و میش، نه روز است نه شب مادر

دنیای برف پوش، دل سیاهی دارد مادر

مانند طبل تو خالی و پرآماس،

بیرونش آبستن ناست و درون تر و نازا مادر

«غریب سو»

بهار بيموئه دشتِ مَشتِ هاكرده
 مه خسه دل شه داغِ دشتِ هاكرده
 بره هنيش ته دل اغم دپاچم
 دريو، دريو تير شبنم دپاچم
 گلي غميره وارچي بنالم
 آسري چش كنار، چي بنالم
 شكوفه تا شكوفه رو نكرده
 دمه سبزه وي، سو نكرده
 شه قد تا ولينگِ هسكا كمه
 ته غم شه دل له نشا كمه
 آزيمار دس چين كمه ته درد
 اولي، اولي وجين كمه ته درد
 خوشه خوشه و خمّن خمّن ايمه
 كپا كپا و خرمّن خرمّن ايمه
 ككي وومه، صدا وومه ته وسه
 غريب آشنا وومه ته وسه

عازا بخارن دنيا دوينه ماری
 تو منه پینه غم تره پینه ماری
 هلا نجمسه اجل درينه ماری
 زندگی تش پشت کلینه ماری

āzā baxārōn denyā daveynō māri
 tu menō peynō qam tere peyne māri
 halā najmesō ajal daryne māri
 zendegi tāse pešte keleyne māri

الهی به عزای دنیا بنشینند مادر
 تو مرا می‌پایی و غم تو را مادر
 هنوز نجنبیدی اجل در می‌رسد مادر
 زندگی خاکستر پایان آتش است مادر

غریب سو، غریب کیمه وومه
 ته لخت زاوزیک چمه وومه
 گلوش وومه کلا وومه و وسه
 پلی وومه، پلا وومه و وسه
 زیز بیمه دس دقتر وومه وسه
 پیئیز وائیه پریر وومه وسه
 بهار بیموئه دشت مَشت هاگردیه
 مه خسه دل شه داغ دشت هاگردیه
 چملی وومه و قوقو کشمه
 دشت دشت واش و لگ بو کشمه
 سر کوه و رف سو وومه نی اینه
 کل کلو وسه ا وومه نی اینه
 کلاچ قار قار چه نی اینه
 هراز زار زار چه نی اینه
 اگه وا هاکنیم شه دل درد
 مس بهار لوگ دینه شه چرده
 بهار بموئه دشت مَشت هاگردیه
 مه خسه دل شه داغ دشت هاگردیه

افتاب وومه ته چم چاره کیمه
 امد تیم غم اماره کیمه
 ارزا انار کش تی تی ماسمه
 بخوشته گل پاپلی ماسمه
 چشمه وومه چیا وومه ته وسه
 تش ا وومه پلا وومه ته وسه
 کلش کلش کوه همار نوونه
 آته تی تی اجا بهار نوونه
 آتا آتا بخونیم یار نی اینه
 دس پل نویم بهار نی اینه

Xuše xuše - o xeman xeman eyne
 Kepā kepā - o xarman xarman eyne
 Kakki voume sedā voume tōvessō
 qaribe āsenā voume tevessō
 qaribe su qaribe kime voume
 tō lexe zā - o zigō jeme voumō
 kaluš voume , kelā voume vessō
 pali voume , pelā voume vessō
 ziz bime dassē daftar voume vessō
 pa'iz - e vā 'e par par voume vessō
 behār bim'oe dašte mašt hākerde
 mō xasse del sō dāqe dašt hākerde
 cāmeli voume'o qu qu kašemme
 dašt daštō vās - o valge bu kašemme
 sar kuhe varfe su voume nieyne
 kel kelu vessō o voume nieyne
 kalāje qār qāre cā nieyne?
 harāze zār zāre cā nieyne
 age vāhākenem sō dele dardō
 masse behār alug deyne sō cārdō
 behār bimo'e dašte mašt hākerde
 me xasse del sō dāqe dašt hākerde
 eftāb voume tō ceme cāra kemme
 emmede tim qame ammāra kemme
 erza anāre kaš titi māsemme
 baxušte gele pāpeli māsemme
 cēsime voume cāpā voume tevessō

« Qaribe su »

behār bimū'e dašte mašt hākerde
 mō xasse del sō dāqe dašt hākerde
 bere heniš tō dele qam dapājem
 deryo , deryo tener sābnam dapājem
 gali qamire vāre cī banālem
 asri cēsō kenāre cī banālem
 šekufe tā šekufe ru nakerdō
 damō tō sabze vey'i su nakerdō
 sō qadde tā - o ling - e haskā kemme
 tō qame sō delela nešā kemme
 azimār dassē cīn kemme tō darde
 oli , oli vejīn kemme tō darde

taš - o voume pelā voume tevessō
 kellē kellē . kuh hammār navoune
 ate titiye jā behār navoune
 attā attā baxonōm yār nieyne
 dassē pel navenōm behār nieyne

روشنای غریب
 روشنای غریب

روشنای غریب

بهار آمد و دشت را لیلالب رنگ و بو کرد
 و دل خسته‌ی من داغش را ارزانی دل‌ها
 بیا بنشین برای دلت غم بپاشم
 دریا دریا شب‌نم از نگاهم غربال کنم
 گلویم آماس بغض و بارش است چه بگویم
 اشک کنار چشمانم حلقه زده است چه بگویم
 بهاران تا بهاران رخ نکرده
 سبزه‌ی لگد مال بودی چراغ شب‌نم نیفروختی
 بالایم را نحیف و خمیده، پاهایم را استخوانی می‌کنم
 و بوته‌ی غمت را در دلم نشا می‌کنم
 پس از آن دردهایت را دانه دانه می‌چینم
 اولی اولی شالی زار آرزوهایت را وجین می‌کنم
 خوشه خوشه سر می‌کشم و دشت دشت برای تومی آیم
 کپا کپا قد بر می‌افرازم و خرمن خرمن حاصل می‌دهم
 کو کو می‌شوم سرا پا صدا برای تو
 غریبه‌ای که آشناییت را می‌سراید
 روشنای غریبی می‌شوم بر دریچه‌ی کومه‌های غریب
 تن پوش عریانی کودکان قد و نیم قد می‌شوم

WWW.tabarestan.info
 تبرستان

پا افزارش می‌شوم سرما پوش سرش
 مأمّن بی‌پناهی‌اش می‌شوم، نغمه‌ی گرسنگی‌اش
 دفتر مشق دستان سرما زده‌اش می‌شوم
 که پرپر بادهای پاییزی شده است
 بهار آمد و دشت را لبالب رنگ و بو کرد
 و دل خسته‌ی من داغش را ارزانی دل‌ها
 «چملی» می‌شوم و قوقو می‌کشم به یاد او
 برگ و علف‌ها را بو می‌کشم دشت تا دشت
 برف روشن قلّه‌ها می‌شوم و نمی‌آید
 کُپه کُپه درغمش آب می‌شوم و نمی‌آید
 صدای قارقار کلاغان است چرا نمی‌آید؟
 رودخانه‌اند وهش را زار زار می‌گرید چرا نمی‌آید؟
 اگر کلاف درهم دردم را بگشایم
 بهار مست و بالنده آتش به برگ و بارش می‌کشد
 بهار آمد و دشت را لبالب رنگ و بو کرد
 و دل خسته‌ی من داغش را ارزانی دل‌ها
 آفتاب می‌شوم و ابر نگاهت را چاره می‌کنم
 آرزوهایت را بوت‌هی شالی غم‌را درپایش قربانی می‌کنم
 بر شاخسار انار خشک شکوفه می‌رویانم
 به همدلی گل پژمرده پروانه می‌فرستم

زلال چشمه می‌شوم و نیم دانه‌ی گرسنگی‌ات
 توأمان آب و آتش، غذا می‌شوم برای تو
 با سرفه‌های بی‌رمق، کوه هموار نمی‌شود
 به یک شکوفه انتظار بالش بهار نیست
 تنها تنها اگر بخوانیم یار رفته نمی‌آید
 دست‌هایمان را اگر پل نبندیم بهار رفته نمی‌آید

چشمه‌ی زلال چشمه می‌شوم و نیم دانه‌ی گرسنگی‌ات
 توأمان آب و آتش، غذا می‌شوم برای تو
 با سرفه‌های بی‌رمق، کوه هموار نمی‌شود
 به یک شکوفه انتظار بالش بهار نیست
 تنها تنها اگر بخوانیم یار رفته نمی‌آید
 دست‌هایمان را اگر پل نبندیم بهار رفته نمی‌آید

سیو چکمه، سیو جمه، سیو چش
 سیو بوه ته راه و رسم و روش
 «سیوسنگ» تالپ دریو ر هارش
 سیو مه ناشونه ناکنه وارش

siyo cākme, siyo jeme, siyo cēs
 siyo bave t̄d rāho rasmo raveš
 siyo sang tā labe deryo re hārēs
 siyo meh nā sune nā kene vārēs

سیاه چکمه، سیاه جامه، سیاه چشم
 سیاه شده راه و رسم رفتار
 از «سیوسنگ» تالپ دریا را نظاره کن؛
 نه می رود این ابر سیاه، نه او را سر بارشی ست

دل نمی ×

سیو سرون دوسه ماه بیته
 بنه راه هوار آه بیته
 دویتی بیموئه دل وا بووئه
 عقده بیمو گلی راه بیته

siyo sarvan davess̄d māh ba'ite
 benere o, havāre āh ba'ite
 devayti bimo'e del vā bavou'e
 eqde bimo gali'e rāh ba'ite

سر بند سیاه بستی و ماه گرفت
 زمین غرق آب شد و آسمان غرق آه
 دو بیستی در رسید تا دل باز شود
 بغض آمد و راه گلو را بست

گهو گهو خونه هالاله چينه
 سيو مانتو دکرده بد نوينه
 سيو دنيا نرزنه غم بخاردن
 سيو نخون شکينه، نازينه

kahu kahu xonnθ halāla cīnθ
 siyo mānto dakerde bad navinθ
 siyo denyā nerzene qam baxārdan
 siyo naxon šekeynθ, nāzaninθ

مویه‌های نیلی داری و شقایق می‌چینی

مانتو سیاه تن کردی بد نبینی
 دنیای سیاه به غم خوردنش نمی‌آزدد
 سیاه نخوان می‌شکنی نازنین

آزر بیموئه، دشت و بیموئه
 زمسن و بهار یک جا بیموئه
 سیو شوئه مین روجا بیموئه
 سیو زلفون سبز کيجا بیموئه

ozar bimo'e, dašte vā bimo'e
 zemeseno behār yak jā bimo'e
 siyo šo'e miyen rojā bimo'e
 siyo zelfun sabze kijā bimo'e

نسیم آمد و باد طوفان را آمد
 زمستان و بهار توأمان آمد
 در میان شب سیاه، ستاره صبح آمد
 دختر سیاه زلف سبزه رو آمد

نازک نازک دَمِجِ ته نازِ بوئِم
 دتا بِن شِه دِلِ نمازِ بوئِم
 همه چی رِ بوئِم هیچی رِ نوئِم
 مِنْه رو بر نَکنه رازِ بوئِم

nāzek nāzek damej t̄ nāze bo'em
 de tā ban s̄de dele nemāze bo'em
 hame cī re bo'em hi cī re no'em
 mene ru bar nakene rāze bo'em

نازک نازک بخرام تا نازت را بگویم
 دو بند از نماز دلم را بگویم
 همه چیز را بگویم، هیچی را نگویم
 شرم امان نمی‌دهد که رازم را بگویم

سیو شوئِه لِه خَوئِه دِ شوئِه
 مَنجورِ کَلِه خَوئِه دِ شوئِه
 مازرونِ گَلِه خَوئِه دِ شوئِه
 سیو سبزِ هیدِله خَوئِه دِ شوئِه

siyo s̄o'e lale xonn̄ de s̄un̄
 menjevare kale xonn̄ de s̄un̄
 māzeroune gale xonn̄ de s̄un̄
 siyo sabz hidele xonn̄ de s̄un̄

نی شب سیاه می‌خوانی می‌روی
 هیزم ترسوز آتشدان می‌خوانی و می‌روی
 گله‌ی مازندران می‌خوانی و می‌روی
 سبز و سیاه توأمان می‌خوانی و می‌روی

دلِه رِ پِر سِرُو وِیْنِه و شَوْنِه
 دیرگارِ چَچِرُو وِیْنِه و شَوْنِه
 چَشِ حَرفِ دَرُو وِیْنِه و شَوْنِه
 دِلِ مِه وَرِ گِرُو وِیْنِه و شَوْنِه

dele re p̄r sero vin̄o ō s̄un̄
 dirgāre cācero vin̄o s̄un̄
 cēs̄ harfe deru vin̄o s̄un̄
 dele m̄ var gero vin̄o s̄un̄

درون را پر از سوز و سرایش می‌بینی و می‌روی
 بیرون را نمبار جاری می‌بینی و می‌روی
 حرف چشم را دروغ می‌نمایی و می‌روی
 دل در گرو ما داری و می‌روی

لِله وائِه گِله ونگِ نئونِه؟!
 پئییزِ دِلِ نِمی رَنگِ نئونِه؟!
 دویتی اِ دِلِه جنگِ نئونِه؟!
 گتِ چشمونِ دِلِ تنگِ نئونِه!؟

lale vā'e gale vange na'on̄?
 pa'ize del namey range na'on̄?
 deveyti'e dele jange na'on̄?
 gate cēs̄mune del tange na'on̄?

گِله‌ی نی، نوای اوست نمی‌دانی؟!
 رنگ پاییز دلش را می‌نماید نمی‌دانی؟!
 درون دوبیتی پر از شور و ولوله است نمی‌دانی؟!
 چشم درشتان دل تنگی دارند نمی‌دانی!؟

سبِزِ بِنه، سبِزِ هوا، سبِزِ دار
 سبِزِ ساقه، سبِزِ شاخه، سبِزِ بار
 سبِو مه دئیتِه سَر کوئِه هِدَار
 سبِزِ دیم کیجائِه چش پیچار

sabze bene, sabze havā , sabze dār
 sabze sāqe , sabze sāxe, sabze bār
 siyo meh da'ite sar kuhð hedār
 sabze dime kijā 'e cese picār

زمین سبز، هوای سبز، درخت سبز
 ساقه‌ی سبز، شاخه سبز، بار سبز
 مه سیاه در چشم انداز کوه باریدن گرفت
 حاصل چشم دختر سبزه رو

سبِو چش اُپیچار کِنه اسینه
 سبِو مه سبِز وارکِنه اسینه
 سبِو زخمِ قرار کِنه اسینه
 سبِو خالِ «آزار» کِنه اسینه

siyo cese o picār kennð eseynd
 siyo meh sabzevār kennð eseynd
 siyo zaxme qarār kennð eseynd
 siyo xāle azār kennð eseynd

چشم سیاه را آرایه‌ی بارانی می‌کنی و می‌ایستی
 مه سیاه! بارش سبز می‌باری و می‌ایستی
 زخم سیاه را قرار می‌بخشی و می‌ایستی
 نهال سیاه را درخت «آزاد» می‌کنی و می‌ایستی

نیاری خون

شوخى شوخى پيرِ پلى بويمه
 مازرون غمِ كلى بويمه
 مسِ بهار و يمه شلِ هايته و شكو
 ورفِ پيرم بزو قلى بويمه
 دنيا منه لوتك زنه بي خدى
 فيرزكلاشه دايى «بابلى» بويمه
 شيشمه توچاج چاچ پى ا رمش
 «على كيش كلاشه» خِلِ خلى بويمه
 دنياشه راهِ ترجمه و ترسمه
 خطِ خطِ پى ا «نظمِ على» بويمه
 بورهاييه جفت، بشكسه بال و قوقو
 پئييز كوئه چملى بويمه
 بى انگم خونِ مسِ مسِ خوئه بلا
 سنگِ كلوخ و لولى بويمه
 تا صاف و ساد تيره ته جور بنيم
 گل به گله گلى گلى بويمه

سَبَزِ بِنَه، سَبَزِ تَنَه، سَبَزِ تِيْم
 سَبَزِ دِل و سَبَزِ دَس و سَبَزِ دِيْم
 سَبَزِ سَقَا دِل دَوَا نَكْرِدِه
 سَبَزِ دِيْم كِيَجَايَه دُور بَغْرِدِيْم

sabze bene , sabze tane, sabze tim
 sabze delo sabze daso sabze dim
 sabze saqā dele davā nakerde
 sabze dime kijā 'e dor bagerdem

زمین سبز، تنه سبز، دانه‌ی سبز
 دل سبز، دست سبز، روی سبز
 سقای سبز حاجت دل را روا نکرد
 به دور دختر سبزه رو بگردیم

۱- دیوانه ای در رویان که از صدای سوت می‌گریزد

۲- دیوانه ای بی آزار در رویان که از راه رفتن نمی‌آساید

چرخون چرخون ته چش لار دنين

«سولار سی» ا پاپلی بویمه

شه بسوتن ته تگ گرم هاگردن

کیلمه به کیلمه تش دی بویمه

یل یل مج یال یال سوئه آسنی

رسم زال یل یکی بویمه

«سولار» سو بمرده پیف نمیرنه

ته خسه شوئه «کتولی» بویمه

نیاری خون ته دل لاله وامه

«جلیل قیصری» ا گلی بویمه

"Nayāri xon"

šoxi šoxi pire pali baveyme

māzerune qame keli baveyme

masse behār veyme šelhāyte vešku

varfe perem bazu qali baveyme

denyā mene lutek zanne bixedi

"Fizkalāe" dāi "Bābali" baveyme

šišemeto cāj caje pey'e rameš

"Ali - kiš kelā'e" xel xeli baveyme

denyā'e rāhre tajeme - o naresme

xat xate pey'e "Nezmali" baveyme
bur hāyte jeft, beškese bālo qu qu
pa'ize kuhe cāmeli baveyme
bi angem xon mas mase xo'e balā
sange keluxð velveli baveyme
tā sāfo sād tðre tð jur banemðm
gel be gelð geli geli baveyme
cārxon cārxon tð cēsð lārdeniyan
"Sulāre" si'e pāpeli baveyme
šð basutan tð tegð garm hākerdan
kilme be kilme tašð di baveyme
yal yale mej yāl yāle su'e āsni
ressame zāle yal yali baveyme
"Sulāre" su bamerde pif namirne
tð xasse šu'e katuli baveyme
nayāri xon tð dele lalevāme
"Jalil Qeysari"-'e gali baveyme

چرخان، چرخان برای روشن کردن چشم‌هایت
پروانه‌ی روشن تپه‌ی «سولار» شده‌ام

برای سوختن خود و گرم کردن دهان تو
کلبه در کلبه آتش و دود شده‌ام

با گام‌های یلانه در قصه کنار آتش گردنه‌ها
یل یلی رستم دستان شده‌ام

روشنای سولار به مرده فوتی نمی‌میرد
کتولی شب‌های خسته‌ات شده‌ام

پنهان سراه نی هفت بند دل تو هستم
گلوی سرایش «جلیل قیصری» شده‌ام

پنهان سرا

شوخی شوخی پیر وزمین گیر شده‌ام
مأمن غم‌های مازندران شده‌ام

بهار مستی بودم خمیده بار شکوفه
برف نو بار بر سرورویم نشست قلع روزگار شده‌ام

دنیا مرا نوک پاکوب، تحقیر می‌کند بی‌خودی
دایی «بابا علی» فیروزکلایی شده‌ام

سوت رم و گریزان در کنج زوایای ترس
دیوانگی «علی کیش کُلا» شده‌ام

یک دنیا راه طی می‌کنم و نمی‌رسم
«نظمی» کنار تمام جاده‌ها شده‌ام

رمیده جفت، شکسته بال، قوقوزن
«چملی» کوهستان پاییزی شده‌ام

بی‌هنگام خوان، بلای خواب‌های مست
باعث جنبش کلوخ و سنگ شده‌ام

تا صاف و ساده تو را عین تو بنمایانم
قدم به قدم خرد و شکسته شده‌ام

لَسِ لَسِ مَجِ هَاكِنِ تِه دُورِ بَكْرِدِمِ
 تِيسَاپِي دِسا كَجِه دِ شُونِه
 وَاللهِ وَاللهِ هِيچِ جَا هِيچِ جَا نُوونِه
 كَجُورِ دِ مِا كَجِه دِ شُونِه
 دِنِيَا نُو وَا فِت دِلِ دُو سِنِ
 پِيرَارِ وَا سَا كَجِه دِ شُونِه
 بَرِه تَا دِنِيَا رِ شِه غَمِ بَكُوشِمِ
 قَدِيمِ تَرَا كَجِه دِ شُونِه
 تُو مِه صَفُورَا وَاشِ وَا مَا دُوَاشِ
 مَن تِنِه نِيْمَا كَجِه دِ شُونِه

مِه بِيْتِه كِي جَا كَجِه دِ شُونِه
 كَجِه دِ شُونِه
 مِه بِيْتِه كِي جَا كَجِه دِ شُونِه
 گِم بُوِه پِي دَا كَجِه دِ شُونِه
 شِه دِلِه خِشِ مَسِ مَسِ رِي كَا وِيْمِه
 دِلِ بِيْتِه كَا كَجِه دِ شُونِه
 بِي غَمِ سِي كِ وِيْمِه خِشِي نَا خِشِي
 غَمِ بُوِه رَسَا كَجِه دِ شُونِه
 مَارِ رُونِ غَمِ وِيْمِه وَتِه وَر كَمِ وِيْمِه!
 تَكِ خِشِ تَنِيَا كَجِه دِ شُونِه
 كَتِ پِيرِ سَا، كُور كُورِ مَجِ نُوونِه
 بُور هَا بِيْتِه رُوجَا كَجِه دِ شُونِه
 گِلِ بِه گِلِه شِه تَنگِ وَا لَسِ بُور دِنِ
 بَنِمِيَه رَجِيَا! كَجِه دِ شُونِه
 آتِه لِينگِ پِشِ آتِه لِينگِ پِي رِه هَارِشِ
 تَرِه بِه خُدَا، كَجِه دِ شُونِه
 بَهَارِ شِه، خِشِه، تِه تَهَرِ هَا كُرِدِنِ
 سَرِهَا بِيِرِ، اِسَا كَجِه دِ شُونِه

tere be xedā , keje dešune
behārō sōde xeše tō tahr hākerdan
sar hā'ir esā keje dešune
las lase mej hāken tō dor bagerdem
tisā peydesā keje dešune
valā valā hič jā hič jā navoune
"Kejure" dimā keje dešune
denyā no'o āfate del davessan
pirāro esā keje dešune
bere tā denyā -re se qam bakušem
qadimō tarā keje dešune
tu mō "Safurā" vāso ammā davās
men tenō "Nima" keje dešune

«Keje dešune »

meh bayte kijā keje dešune
gem bave peydā keje dešune
sōde dele xeš mas mase rikā veyme
dele baytō kā keje dešune
bi qame seik veyme xeši nā xeši
qam bave rasā keje dešune
māzrunē qam veymo tō var kam veyme?
tak xeše tanyā keje dešune
kat peyresā , kur kure mej navound
bur hāyte rojā keje dešune
gel be gele sōde tango lase bourdan
banemey raciā! keje dešune
atte ling peš atte ling peyre hāreš

نرم نرمک گام بردار، دورت بگردم،
 خالص و برهنه پا، کجا داری می‌روی
 به خدا به خدا هیچ جا نمی‌شود
 مانند دیار کجور، کجا داری می‌روی
 دنیا نگو، بگو آفت دل بستن
 از گذشته تا اکنون، کجا داری می‌روی
 بیات دنیا را در غم خود بکشیم
 مثل گذشته‌ها کجا داری می‌روی
 تو صفورای من باش اما بمان
 من هم نیمای تو کجا داری می‌روی

کجا داری می‌روی

دختر مه گرفته کجا داری می‌روی
 گم شده‌ی پیدا کجا داری می‌روی
 در خودم خوش، پسرک سرمستی بودم
 دل را به بازی گرفتی کجا داری می‌روی
 جوان بی‌غمی بودم در خوشی و ناخوشی
 غم که به بار نشست کجا داری می‌روی
 غم همه مازندران بودم و پیش تو کم بودم؟!
 تنها خوش تنها رو کجا داری می‌روی
 افتان و خیزان، کورمال کورمال، نمی‌شود
 روجای رمیده کجا داری می‌روی
 گام به گام تند و آهسته رفتن خود را
 بنما رج عبور کجا داری می‌روی
 گامی به جلومی‌روی گامی به پشت سرت هم نگاه کن،
 تو را به خدا، کجا داری می‌روی
 خوش است قهرکردن تو مثل باران بهاری باشد
 بند بیا حالا دیگر، کجا داری می‌روی

هَمَسِ شُورِ تَنِكِ خُونِشِ بَنَالِم
 ماهِ ایش و نیش، مه بیچارش بَنَالِم
 روشنکِ سو، صوایی کلش بَنَالِم
 بلبلِ میچکا امه تلِ خوئه ککی

hamasse sure tanege xoneš banālōm
 māhe eyšo neyš , mehe picāreš banālōm
 rošenake su , savā 'ei keleš banālōm
 belbele mičkā amō tale xo'e kakki

شب پر و پیمان را نم نمک بنالیم
 در پیدا و پنهانی نگاه ماه و خود آرایی مه بنالیم
 تا سوسوی ستاره‌ی صبح ، سرفه‌ی بامداد بنالیم
 بلبل بی آرام، تلخ خواب من و پوست کوکو

ککی سرو*

پی نمازِ سو، پی نمازِ سوئه ککی
 نم نم خونش مه دلِ سروئه ککی
 گم بویه بختِ برو بروئه ککی
 کوو کوو کو، کوو کوو کوئه ککی

peynemāze su , peynemāze su'e kakki
 nam name xoneš mō delō sero'e kakki
 gem baveyye baxtō bero bero'e kakki
 ku - o ku - o ku , ku - o ku - o ku'e kakki

سوسوی غروب، سوسوی غروب است، کوکو
 نالش نم نم، زمزمه‌ی دل من است، کوکو
 بیا بیای بخت گم شده است کوکو
 کوو کوو کو؟ کوو کوو کو؟ است کوکو

« دشت وا » بيمو بَشِنِي ا زالكار
 بهار تِلک ورف بزوئه چلچلار
 ارمون بکوشته من و تو ولله وار
 دمرده بهار، پیت کله سوئه ککی

"Daše vā" bimo bašenni'e zālekāre
 behāre telek varf bazu'e celcelāre
 armun bakušte meno tu - o lalevāre
 damerde behār , pitekele su'e kakki

باد مخربی وزید و ریخت میوه‌های نارس را
 پیش پای بهار برف زد بر چلچله‌ها
 آرزو کشت من و توونی هفت بندرا
 بهار مرده هست و روشنای جغد، کوکو

تَرِه یَادِ گِه مَسِّ اُونِمَا بَزَائِه
 دَمَاوَنِ کوه، گَتِ چِش رِیکَا بَزَائِه
 تِه دِلِ خِشِي، مِه دِلِ بَلَا بَزَائِه
 دِرِیوئِه خَزَرِ مِه چِشِ نَنوئِه ککِی

tere yāde ge masse onemā bazā'e
 "Damāvane" kuh , gate cēs rikā bazā'e
 tð dele xeši , mð dele balā bazā'e
 deryou'e "Xazar" mð cēse nano'e kakki

زایش بهار مست و پایزا یادت هست
 کوه دماوند پسری زایید با چشمان درشت
 خوشی دل تو زایید و بالای دل خود
 دریای خزر ننوی چشم من است کوکو

حاصلِ ندائه، هَف هزارِ ما و هَف بِن
 کِترو تیکا، تَرینگ و تَلا و هَف بِن
 پِرِ کتولی، مارِ لائه لا و هَف بِن
 خالکِ آزارِ تَشِ چِلِ چوئِه ککی

Hāsel nadā'e , haf hezāre mā -o haf ban
 ketaro tikā , terengo talā -o haf ban
 pere "Katuli" , māre lā'e la -o haf ban
 xālake azār taše cēle cū'e kakki

حاصلِ نداد هفت هزار ماه و نی هفت بند
 کبوتر و توکا، تدر و خروس و نی هفت بند
 کتولی پدر لائی لائی مادرانی هفت بند
 درخت نوخال آزاد، خوراک آتش است کوکو

سِرو و سِرو، سَریک و سَریک هَمیشه
 نَرسی اِ تاش، تَشِ نا سَریک هَمیشه
 مَنجورِ چو دارِ تَشِ جیک هَمیشه
 آمِلِ هَرازِ مِه چِشِ چِشِ اوئِه ککی

sero -o sero , seriko serik hamis̄o
 naresi -'e tās , taše nā serik hamis̄o
 menjevare cū dāre taše jik hamis̄o
 "Amele harāz" m̄o cēs cēs̄o o'-e kakki

آوا در آوا حزن ناله در حزن ناله بود همیشه
 به خاک افتادن نارس بود و بارقه‌ی آتش همیشه
 چوب ترسوز بودیم و کوه‌ی انگشت همیشه
 رود «هراز» آب چشمان ماست کوکو

جَوونِ اِ تیش، کهُو تیلِ راه و سَرَسِم
 کَتِ پیرِسا عزا بیتِ ماه و سَرَسِم
 وِشکو بَزِه ما آسمونِ لاه و سَرَسِم
 تِنِه آسنی مه نکرده خوئه ککی

javouni'e teys, kaho tile rāho sarsem
 kate peyresā azā bayte māho sarsam
 vešku baze mah āsemune lāho sarsem
 tene āseni m̄ nakerde xo'e kakki

شور جوانی، راه نفرینی و سکندری
 افت و خیزان، ماه عزا گرفته و سکندری
 ماه شکوفه پوش، شلاق بار آسمان و سکندری
 افسانه های تو، خواب نکرده ی من است کوکو

یَرِ ماژِ سیکِ پیرِ ماه و سالِ بویه
 چَملی کیجا نرسی ا زالِ بویه
 امه جَوونِی دارِ تَشِ خالِ بویه
 وَرَفِ بَزِه دِیما غَمِ سِکِ سوئه ککی

yaremāze seykh pīre māho sal baveyye
 čameli kij naresi-'e zāl baveyye
 am̄ javouni dāre taše xāl baveyye
 varf baze dimā qame sekke su'e kakki

جوان خوش برو رو پیر ماه و سال شد
 دختر ترگل ورگل پیر زال نارس شد
 جوانی مان نهالی شد بر کوه های آتش
 سامان برف پوش، چراغان غم است کوکو

گرمِ اونِمَا هَلَالِه اِ رُو دَمَرِدِه
 تَشِ وَا ر و وَا ر کَالچَرُوئِه اُ دَمَرِدِه
 تَارِيکِ خَمَن شَمَالِه اِ سُو دَمَرِدِه
 تَارِيکِ دَيِّن مِه دِلِ گَرُوئِه کَکِي

gar-me onemā halāle'e ru damerde
 taše vāro vār "Kālčeru'e" o damerde
 tāri'ke xeman šamāle'-e su damerde
 tārike dayyan mō delō ger o'e kakki

گرما گرم بهار، برو روی شقایق مرد
 در بارش بارِ آتش، آب «کالچرو» مرد
 دشت تاریک و روشنای شماله مرد
 زیستن تاریک در گرو دل من است کوکو

مَزِيرِ زَمُونِه اِمَز هَادَا نَوِيَّه
 چِلِ مَوْر دَنِيَايَه جِمِه دِتَا نَوِيَّه
 رُوژِ شُو بَخَارِ دِمِه و رَسَا نَوِيَّه
 اَمِه غَم هَتِي تَشْنِي اِ دَرِيو اِ کَکِي

marize zamune'e mez hādā naveyye
 jele mur denyā'e jeme detā naveyye
 ruze šo baxārdemō -o rasā naveyye
 amō qam hati tašni'e deryo'e kakki

زمانه‌ی مزدور، مزدش داده نشد
 پیراهن دنیای آسمان جل، دو تا نشد
 شب و روز نوشیدیم و سیراب نشد
 غم ما دریای تشنه را می‌ماند کوکو

نالش و نالش دنيائه گلي بويمه
 شونه پرسرو، روز خلی خلی بويمه
 شال ریش خن، کلاچ کلی بويمه
 دشت شو نشیر امه گپ گوئه ککی

nālešo nāleš denyā'e gali baveym∅
 šo'e pōr sero , ruze xel xeli baveym∅
 šāle riše xan , kalāje keli baveym∅
 dešt∅ šo nešir am∅ gabe gu'e kakki

نالش و نالش گلوی دنیا شدیم
 پر چانگی شب و دیوانگی روز شدیم
 ریشخند شغال و مامن کلاغ شدیم
 گپ و گفت تمام شب نشینی‌ها شدیم، کوکو

بی خدی نوه امه دل کار بئیتن
 عاقبت ناشته دنیا ر برار بئیتن
 تا کی بنالیم این دل قرار بئیتن
 زوون تگ گپ ککی جان دروئه ککی

bixedi nave ame dele kār ba'itan
 āqebāt nāšte denyāre berār ba'itan
 tā key banālīm in dele qarār ba'itan
 zavoun tege gap kaki jān deru'e kakki

بی خودی نبود به بازی گرفتن دل ما

برادری با دنیا فرجامی نداشت
 تا به کی بنالیم آرام و قرار گرفتن این دل را
 دروغ است حرف نوک‌زبانی و سرسری، کوکو

وَلِگِ شَنِ مَا جَوونِي وَ بَكِلسَنَ
 سَخْتَه بَه خِدا بِشَكِسِ دِلِ دَوَسَنَ
 چاه دَكْتِمِه حَلَقَه بَوِه اَمِه رَسَنَ
 اَتِه گَلِي وَ وِتَنِ گِرَوِيَه كَكِي

valge šane mā javouni-o bakelessan
 saxte be xedā beškesse del̄ davessan
 cāh daketem̄ halqe bave am̄ rasen
 atte galio ve tene gero'e kakki

ماه برگریز است، جوانی و فرو ریختن
 سخت است به خدا بستن دل شکسته
 چاه افتادیم، حلقه‌ی دار شد ریسمان نجات ما
 گلوپی دارم و آن‌هم در گرو توست کوکو

لال و لال و لال، نَوونه گِه لال بَمِرْدَنَ
 غَمِ نِمِدِي، آرزوی قال بَمِرْدَنَ
 اَغوز چينِه ما بَرِسي اِكال بَمِرْدَنَ
 مَتقالِ نَفَسِ حَسَّه لِينِگِ لُوئِه كَكِي

lālo lālo lāl, navoune ge lāl bamerdan
 qame nammedi, ārezuye qāl bamerdan
 aquz cīne mā baresi'e kāl bamerdan
 mesqāle nafas xasse linge lu'e kakki

لال و لال و لال، نمی‌شود لال مردن
 به نومیدی از غم و وعده‌های آرزو مردن
 در ماه چینش آرزو رسیده‌ی نارس مردن
 نفس نارسَم، خسته، لگدکوب است کوکو

بور هایتِه ارمون نیمینه و نیمینه
شورِ تجمِه اسینه و نرسینه
لال مونی بیته، من و ته گلی ر پینه
پیرکور پلنگ، برمس آهونه ککی

bur hāyte armun nameyne - o nanemeyne
šore tajemð eseyno nareseyne
lāl muni bayte, meno tð galire peyne
pire kur palang, baremés āhu'e kakki

آرزوی رمیده می‌نمایاند و نمی‌نمایاند
شب را طی می‌کنیم می‌ایستد و نمی‌ایستد
لال مونی گرفته مرا و به دنبال هم‌صدایی توست
صحبت پلنگ پیرکور و آهوی رمیده است کوکوی

آه و آه و آه تش هایتِه آمه گلی ر
چتی هاکنم سال و ماه دل پئی ر
اُزر دکتِه دارِ انگِشتِ کلی ر
لوگ هایتِه تن چته پر سروئه ککی

āho āho āh taš hāyte amð galire
ceti hākenðm sālo māhe del pe'ire
ozer dakete dāre angešte kelire
alug hāyte tan cāne pðr sero'e kakki

آه و آه و آه آتش گرفت گلوی‌مان
دلواپسی سال و ماه را چه کنیم
باد افتاد در کالبد کوهی آتش‌مان
تن گر گرفته چقدر پرسوز و صداست کوکوی

مه نوم و نشون و نه دله گم بویه
 مه دس و زوون و نه دله گم بویه
 مه مازندرون و نه دله گم بویه
 نیار و دیار سولار سوسوئه ککی

mō nomo nešun vene dele gem baveyye
 mō dasso zevoun vene dele gem baveyye
 mō māzenderoun vene dele gem baveyye
 nayāro diyār "sulare" su su'e kakki

نام و نشان من درون آن (آرزو) گم شده است
 دست و زبان من درون آن گم شده است
 مازندران من درون آن گم شده است
 پیدا و ناپیدا روشنای «سولار» است کوکو

او و اونما و نه دله گم بویه
 چوک و چلچلا و نه دله گم بویه
 کیجا و ریکا و نه دله گم بویه
 انیمه دریو خشک و مشت اوئه ککی

o - vo onemā vene dele gem baveyye
 cūko celcelā vene dele gem baveyye
 kijā - o rikā vene dele gem baveyye
 onemeye deryo xeško mašte o-'e kakki

باران و بهار درون آن (آرزو) گم شده است
 کوکو و چلچله درون آن گم شده است
 دختر و پسر درون آن گم شده است
 دریای سراب، خشک و پر آب است کوکو

مه دل دویسن شه ور خشی بویه
 زمسن ما، ورگ گالشی بویه
 نو باز پلنگ خنه بامشی بویه
 بامشی ا شال کرس گلوئه ککی

m̄ del davessan s̄d vare xešī baveyye
 zemessene mā , verge qālešī baveyye
 no bāze palang xene bāmešī baveyye
 bāmešī'e sāl kerese gelu'e kakki

دل بستن من در خود خوش بودن شد
 در ماه زمستان، گله بانی گرگ شد
 پلنگ نوجوان، گریه ی خانگی شد
 شغال گریه آوا، گوساله ی آغل شد کوکو

قلم و کاغذ نمه چه گمن نوونه
 امه آه و آه لاغر رسن نوونه
 چل چلی ا چوک وینه دگر سن نوونه
 نکاشت زمی، بی دسه بلوئه ککی

qalamo kāqaz namme cā kaman navoune
 am̄ āho āh lāqare rasen navoune
 cel celi'e cūk vene dagresan navoune
 nakāšte zami , bi dassé balu'e kakki

قلم و کاغذ نمی دانم چرا کمند نمی شود
 آه و آه ما چرا رسن لاغری نمی شود
 آوای چل چلی ما چرا باعث بازگشت او نمی شود
 زمین نکاشته است و بلوی بی دسته کوکو

گلی نی اینه اته «کتولی» بخونم
 «نیما» هنیشم خسه امیری^۱ بخونم
 ته خونش پی گلی به گلی بخونم
 مه گلی مَشت «بهار وقت کوئه»^۲ ککی

gali nieyne atte "Katuli" baxonð m
 "Nimā" heniš ðm xasse "Amiri" baxonðm
 tð xoneše pey gali be gali baxon ðm
 mð gali maštð "Behār vaqte ku"e kakki

یاری نمی‌کند گلو تا بندی کتولی بخوانیم
 نیما بنشینیم و امیری خسته سر دهیم
 هم آوای با تو گلو به گلو بخوانیم
 گلویم پر از «بهار وقت کوه» است کوکو

^۱ کتولی یا دشتی حال- مقامی در موسیقی آوازی مازندران

^۲ اشعار امیر پازواری- مقامی در موسیقی آوازی مازندران

^۳ ترانه‌ی قدیمی و معروف مازندران

گت گت چشون نیشینه دل بخواه ر
 نومزه آرزونی بنده نینه شه خدار
 لال مونی بیته امه تگ لله وار
 چشه آسری، دل کلو کلوئه ککی

gat gate c̄ esun ney s̄ ennene del bex ā re
 numze arzouni bande nine s̄ q̄ xed ā re
 lā mouni bayte am̄ q̄ tege lalevāre
 c̄ eše aseri, del kelu kelu'e kakki

دختران درشت چشم نظر به دل شدگان نمی‌کنند
 در موسم کام گیری خدایشان را بنده نیستند
 لال مونی گرفت نی هفت بند ما را
 کپه کپه دل از چشم سرازیر است کوکو

آنه بخونم مه دل و مه شعر بترکه
 مه دتا چش چش آسمون سر بترکه
 گرم لله وا زود بترکه در بترکه
 مه مقوم خون «کچرو» اوئه ککی

anne baxonem mð delo mð se'r baterke
 mð detā ceš ceš āsemune seðr baterke
 garme lalevā zud baterke deðr baterke
 mð meqome xon "Kačeru"e o'e kakki

آنقدر بخوانم تا دل و گلویم بترکد
 دو چشمانم آسمان را سیر بگیرد
 نی هفت بندم زود بترکد، دیر بترکد
 هم‌نوا با من آب «کچرو» است که می‌خواند کوکو

مه کچ کچه گپ دینائه خنه نوونه
 بنه اکلوش، هوای جمه نوونه
 مثقال تنگ توپ مزنه نوونه
 «آزون» بگوشت، آسمون خونه ککی

mðkeč keče gab denyā'e xene navoune
 bene'e kaluš, havāye jeme navoune
 mesqāle tanak tupe mazene navoune
 "Ozone" bakušt, āsemune xo'e kakki

حرف‌های نارسم خانه‌ای برای دنیا نمی‌شود
 پا افزار زمین و پیراهن آسمان نمی‌شود
 تن مثقالینه‌ام مزنه‌ی توپ نمی‌شود
 خواب آسمان، کشته‌اُزن است کوکو

خشکِ سالِ ما، ماهی وارنه آسمونِ
 گر بیته بنه، آه کشنه شه خنه مون
 روش هایتِه جنگلِ نکوش هلا جوونه
 دس بیته خدائه دله کهوئه ککی

xeške sāle mā, māhi vārne āsemune
 ger bayte bene, āh kasne s̄ð xememune
 roš hāyte jangale nakuš halā javoune
 das bayte xedāe dele kahū 'e kakki

در این سال و ماه خشک ماهی می بارد از آسمان
 زمین گر گرفته خان و مانش را آه می کشد
 جنگل نوری را نکشید هنوز جوان است
 دل خدای رها شده کی بود است کوکو

یعنه وونه گه سیو و اسبه نکیم
 میزق دنیا، تنه و منه نکیم
 مردن خون شه ماس آمه نکیم
 دنیائه تنیر، کوه، گرم توئه ککی

yane voune ge siyo - o esbe nakenðm
 mezeqe denyā tðne - o mðne nakenðm
 mardenð xune s̄ð māsð āme nakenðm
 denyā 'e tanir kuhe garme to 'e kakki

یعنی می شود که سیاه و سفید نکنیم
 در این دنیای کوچک مال تو مال من نکنیم
 خون مردم را چاشنی قاتق خود نکنیم
 تنور گرم دنیا، هرم آتشفشان دارد کوکو

خَمَن تا خَمَن، مین دکاشتنه زَمی رِ
 خِنِه به خِنِه تیر دکاشتنه گلی رِ
 گله به گله بسوتنِ پاپلی رِ
 آدمِ هَسکا موشکِ سکوئه ککی

سِرِخ سالِ ما من و مه گلی مه و تو
 روزِ لالِ مون، شوئه ناختی مه و تو
 نیاری خونش گلی به گلی مه و تو
 مه دل و دفتر ته دلِ سروئه ککی

serxe sāle mā meno m̄ galim̄ - o tu
 ruze lālemun, soe nāxetim̄ - o tu
 nayāri xoneš gali be galim̄ - o tu
 m̄ delo daftar t̄ dele sero'e kakki

xeman tā xeman, "Min" dakāstene zamire
 xene be xene tir dakāstene galire
 gele be gele basutene pāpelire
 ādame haskā mušake saku'e kakki

دشت تا دشت زمین را مین کاشته‌اند
 خانه به خانه گلوها را تیر
 بوته به بوته پروانه‌ها را سوزانیدند
 استخوان آدم، سکوی پرش موشک است کوکو

در این سال و ماه سرخ من و گلویم هستیم و تو
 با لال مونی روز و بیدرای شب
 و خوانش پنهان نوا به نوا
 دل و دفترم سروده‌های دل توست کوکو

خال خال بنالم، خال خال بنالم روز شو
 برسی دله ر کال بنالم روز شو
 چملی پریم بال بال بنالم روز شو
 دَرِسِ هِدَارِ نِسِمِ سوسوئه ککی

های و های و های، هوی و هوی و هو بنالم
 لال قول دشت، سنگ چینه سو بنالم
 کوو کوو کوو آرزوی بو بنالم
 گم بوه ارمون هیچ جا دنیو و بنالم
 کوو کوو کوو؟ کوو کوو کوو ککی

xāl xāl banaldm , xāl xāl banāldm ruze šo
 baresi delere kāl banāldm ruze šo
 čameli pōrem bāl bāl banāldm ruze šo
 darese hedār nesseme susu'e kakki

hāyo hāyo hāy , hoyo hoyo ho banāldm
 lāle qule dašt sange cīne su banāldm
 ku - o ku - o ku ārezuye bu banāldm
 gem bave armun hič jā danivou banāldm
 ku - o ku - o ku ? ku - o ku - o ku'e kakki

از این شاخه به آن شاخه بنالیم روز و شب
 درون رسیده را نارس بنالیم روز و شب
 در کبوتر بار برف، بال بال بنالیم روز و شب
 چشم انداز آینده سوسوی سایه هاست کوکو

های و های و های هوی هوی هو بنالیم
 در دشت کرولال، سوسوی سنگچین بنالیم
 کوو کوو کوو؟ به بوی آرزو بنالیم
 آرزوی گم شده هیچ جا نباشد و بنالیم
 کوو کوو کوو؟ کوو کوو کوو است کوو کوو